

รายงานการวิจัย

เรื่อง “การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน
คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
วิทยาเขตนครศรีธรรมราช”

“ A Study of Students Attitude Towards The Process of Educational
Management at Management Technology Faculty Rajamangala
University of Technology Sivijaya, Campus Nakhon si Thammarat”

โดย

อาจารย์บุสรินทร์ คุนิอาจ และคณะ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย ประเภทอุดหนุนทั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553

รายงานการวิจัย

เรื่อง “การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน
คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
วิทยาเขตนครศรีธรรมราช”

“A Study of Students Attitude Towards The Process of Educational
Management at Management Technology Faculty Rajamangala
University of Technology Sivijaya, Campus Nakhon si Thammarat”

โดย

อาจารย์บุสรินทร์ คุนิอาจ

หัวหน้าโครงการวิจัย

และ

ผศ.สุวรรณี โภชากรณ์

นางสาวสุภาพร ขุนทอง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย ประเภทอุดหนุนทั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553

Title: : “ A Study of Students Attitude Towards The Process of Educational Management at Management Technology Faculty Rajamangala University of Technology Sivijaya, Campus Nakhon si Thammarat”

Researchers: : Bootsarin Kooniart and others

Date : : October 2009 – September, 2010

Sponsor: : The National Research Council (NRC)

Abstract.

Research in this study was to study "the attitudes of students towards the process of teaching and learning of Information Technology Management University Rajamangala Srivijaya Campus, Nakhon Si Thammarat, the Survey Research (Survey Research), using questionnaires as a tool in the collection. Collected information is intended to study the attitudes of students towards the process of learning and teaching of technology, management and education recommendations of the students with the process of learning and teaching of technology management for data from this study to improve. teaching and learning process to meet the needs of learners and the establishment

Which was a sample with a sampling of simple (Sample Random Sampling) using the sample size if known population using the formula of Taro Yamane (1973) for the approximation of the proportion of population at the level of 95%. and the error level of 5% and significant at the 0.05 level. Samples of 400 samples.

Data analysis methods, analysis and synthesis of information in the main descriptive data in the information about the status of students' personal information in a sample of technology management to statistical analysis. (Descriptive analysis of frequency and percentage of data about the comment that the process of learning and teaching of technology, all managed by five students from the Faculty of Management Technology was analyzed by determining the average To find the difference of the data in the measurement data distribution.

The result of the research found that attitudes towards learning and teaching process and the following five **aspects** of the student **teachers** had negative attitude towards the process of learning and teaching, teacher No significant difference much as a whole were agreed at a high

level with the average 3.87 when the participants agree that students with attitude teachers in most teachers have good relationship with the students. (average 4.00), but A A fire attitude that the lowest average number of teachers are suitable for teaching and learning (mean 3.71).

Student attitude overall was agreed at a high level with the average 3.79 when the participants agree that student attitudes of teaching and learning at the highest level is a document lesson plans to explain the purpose scope of content. how subject teaching and evaluation classes for students to know (average 3.92) and percentage off attitude A mean minimum is a teaching method that motivates students interested in monitoring teaching and learning. And encourage students to have skills in science inquiry from various sources (mean 3.73).

The course was. The students had a positive attitude towards learning and teaching process, curriculum. The total was agreed at a high level with the average 3.72 when the participants agree that students have the attitude of course average was the most consistent course content matches the current economic and social conditions. (Average 3.85) and percentage of A Fire attitude has the lowest average elasticity of subjects in the curriculum change was consistent with the needs of the labor market (average 3.70).

Factors promote the teaching and learning that. Student attitudes toward the process learning factor promoting education as a whole were agreed at a moderate level by an average 3.78 when the participants agree that students have attitudinal factors promote the learning and teaching there. mean the most is the size and area of the classroom lab is appropriate (average 3.72) on the other students had attitudes that agree at a moderate level, but A A fire attitude that the average minimum is a computer there. sufficient number of students (mean 3.05).

Evaluation of teaching and learning that. Student attitudes toward learning process of teaching evaluation teaching overall was agreed at a high level with the average 3.76 when the participants agree that student attitude evaluation of teaching and learning. The average most of the opportunity to express their opinions and share their experiences (mean 3.82), but A A failure attitude is the lowest. The process of examination clearly understandable (mean 3.75).

About the need to develop teaching and learning process of management technology. Found that the students see that Teachers should dress as a role model for students and teachers

should be taught at the insertion of morality and ethics. To be a good example for students Students also have ideas and want advisors recommend students to the internship preparation of training to learn how to work under such circumstances is really to benefit. the studies upon graduation and can be used to working effectively with their career progression with a reputation for his team as well.

The need to develop teaching and learning process, students also are demanding more teachers should check students' regular school hours. Guidelines are in the quality of teacher - teacher clearly. And faculty is committed and dedicated to teaching fully And teaching should be the duty of the instructor only because the students want teachers who are competent teachers need to develop their knowledge up-to-date progress of modern technology.

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ	5
ประวัติความเป็นมา และการจัดการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีการจัดการ	16
องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอน	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	44
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการการวิจัย	63
อภิปรายผลการวิจัย	66
ข้อเสนอแนะ	70
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ตาราง แสดงจำนวนสาขาและจำนวนประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	46
2. ตารางแสดงจำนวน และคำร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษา	52
3. ตารางแสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ผู้สอน	54
4. ตารางแสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน	55
5. ตารางแสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร	56
6. ตารางแสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน	57
7. ตารางแสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน	58
8. ตารางแสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นส่วนตัวและแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน	60

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ในการพัฒนาประเทศชาติให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองและก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน จำเป็นจะต้องอาศัยพื้นฐานทางการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนา ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองหรือ อื่น ๆ ก็จะต้องเริ่มจากการพัฒนาการศึกษา การศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญทั้งในด้านการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการติดต่อสื่อสารกับบุคคลต่าง ๆ ในสังคม การศึกษาเป็นเครื่องชี้วัดประสิทธิภาพของบุคคลได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและเทคโนโลยี โดยการศึกษาที่เราสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ทางคือ การศึกษาในระบบ ที่เรียกว่า ความรู้หรือองค์ความรู้ ซึ่งมีการจัดไว้เป็นระบบโดยหน่วยงานของรัฐ และการศึกษานอกระบบ ที่เรียกว่า การเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนต้องแสวงหา และค้นคว้า เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้และประสบการณ์

การจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนและประชาชนของประเทศนั้นจะต้องมีแนวทางในการจัดการศึกษาให้เยาวชนในแต่ละวัยและแต่ละระดับการศึกษาได้รับการศึกษาเท่าเทียมกันบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องมีกระบวนการในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นแนวทางและเป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษาสำหรับควบคุมการเรียนการสอนในแต่ละระดับการศึกษา การที่จะทราบว่าการศึกษาระดับต่าง ๆ จะดีหรือไม่ดี สามารถศึกษาได้จากตัวผู้เรียนในระดับนั้น เพราะการบริหารกระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้น เป็นเครื่องมือในการปรับเปลี่ยนจุดหมายและนโยบายทางการศึกษาสู่การปฏิบัติในสถาบันการศึกษาในระดับต่าง ๆ กระบวนการจัดการเรียนการสอนจะคอยกำหนดทิศทางให้การเรียนการสอนเป็นไปตามความมุ่งหมายทางการศึกษา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การจัดการกระบวนการเรียนการสอน เป็นเครื่องชี้แนวทางในการจัดความรู้เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข มีการพัฒนารอบด้าน มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยตนเองเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มุ่งสู่จุดหมายเดียวกัน และสถานศึกษาที่มีกระบวนการในการบริหารมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้มีทักษะเพียงพอที่จะทำประโยชน์แก่สังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดี ผู้เรียนจะต้องสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีตามความคาดหวังของสถานศึกษา จำเป็นต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา รู้จักทำ รู้จักพัฒนางานและมีค่านิยมที่ดี นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะอาจารย์ จะต้องช่วยกันจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนจะต้องจัดการศึกษาให้สนองความต้องการและส่งเสริมความถนัด ความสามารถของนักศึกษาจะต้องจัดการศึกษาให้สนองความต้องการและส่งเสริมความถนัด ความสามารถของนักศึกษาให้ได้พัฒนาความ

ถนัดความสามารถนั้น ๆ ถึงขีดสุดเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษานำความรู้ความสามารถเหล่านั้นไปพัฒนาชีวิต พัฒนาอาชีพ พัฒนาเศรษฐกิจ พัฒนาสังคมของตนเองและครอบครัว ท้องถิ่น และชาติบ้านเมือง

แต่เนื่องจากพื้นฐานของนักศึกษาที่จะเข้ามาเรียนนั้น มีความต้องการที่แตกต่างกันนักศึกษบางคนอาจต้องการให้สถานศึกษาเน้นการเรียนการสอนแบบเตรียมความพร้อม ในขณะที่นักศึกษบางกลุ่มอาจต้องการให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนที่สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษามีแนวคิดพื้นฐานที่แตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา จำเป็นต้องทราบความคิดเห็น ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกต่อการจัดการศึกษาของคณะ ในลักษณะซึ่งมีทั้งการยอมรับ และไม่ยอมรับ ชอบ และไม่ชอบ จากลักษณะดังกล่าวนี้สรุปได้ว่า เป็นการแสดงออกถึงทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนคณะเทคโนโลยีการจัดการ เพราะการเรียนการสอนจะบรรลุเป้าหมายได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ถ้านักศึกษามีทัศนคติที่ไม่ดีต่ออาจารย์และต่อเป้าหมายของการศึกษา กระบวนการเรียนการสอนย่อมดำเนินไปไม่ราบรื่น เพราะนักศึกษาจะไม่เชื่อฟังคำสอนของอาจารย์ นักศึกษาจึงไม่สามารถรับความรู้จากอาจารย์ได้มากนัก ซึ่งจะนำไปสู่ความล้มเหลวทางการเรียนได้

จะเห็นว่าทัศนคติในการเรียนเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียน ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การที่นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนจะทำให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจ อยากรู้ อยากเอาใจใส่การเรียนอย่างแท้จริง ส่วนการมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนนั้น เป็นเหตุให้ผู้เรียนเกิดความท้อแท้ เบื่อหน่ายหมดกำลังใจในการเรียนจนก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้น

คณะเทคโนโลยีการจัดการ เป็นคณะที่อยู่ในสังกัด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เกิดความสะดวกในการบริหารจัดการ และตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการในทุกๆ ด้านอย่างรวดเร็วและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้นโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยฯ และนโยบายกระจายแก่นักศึกษา อีกทั้งแนวโน้มการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีได้มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ตลาดแรงงานมีความต้องการใช้บุคลากรที่จบการศึกษาทั้งในระดับอนุปริญญาและปริญญาตรีในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้นมีพื้นที่จัดตั้งอยู่ ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ตำบลท่าใหญ่ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งคณะเทคโนโลยีการจัดการ มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการการศึกษาวิชาชีพในระบบ เพื่อผลิตนักศึกษาด้านบริหารธุรกิจที่มีคุณภาพออกสู่ตลาดแรงงาน เพื่อตอบสนองแผนพัฒนาประเทศและสถานประกอบการ การจัดการเรียนการสอนนับว่าสำคัญเป็นอย่างมาก คณะเทคโนโลยีการจัดการ ได้ตระหนักถึงความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์และปรับปรุงคุณภาพของการผลิตนักศึกษาดังกล่าว

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา คณะเทคโนโลยีการจัดการ ซึ่งเป็นคณะได้ตระหนักถึงความทันสมัย ทันท่วงทีต่อเหตุการณ์และปรับปรุงคุณภาพของการผลิตนักศึกษาตลอดมา จึงได้มีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยศึกษา ทักษะคตินักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน คณะเทคโนโลยีการจัดการดังกล่าวเพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข และมีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบการ ทันท่วงทีต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีและสภาพเศรษฐกิจและสังคมต่อไป โดยมุ่งศึกษาในการจัดการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีการจัดการนั้น ทั้งหมด 5 ด้าน ด้วยกันคือ

1. ด้านอาจารย์ผู้สอน
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านหลักสูตร
4. ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน
5. ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

จากองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน นับว่ามีความสำคัญและสามารถเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีการจัดการ
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีการจัดการ
3. เพื่อปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบการ

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาถึงทัศนคติของนักศึกษามีต่อกระบวนการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีการจัดการ โดยเลือกศึกษาสำหรับนักศึกษาทุกสาขา ทุกระดับชั้นปี และทุกกลุ่ม ในคณะเทคโนโลยีการจัดการ การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านอาจารย์ผู้สอน
- 1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 1.3 ด้านหลักสูตร

- 1.4 ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน
- 1.5 ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน
2. กลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาทุกสาขา ทุกระดับชั้นปี และทุกกลุ่มในคณะเทคโนโลยีการจัดการ โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 400 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระได้แก่ ลักษณะประชากรศาสตร์ แบ่งออกเป็น
 - 3.1.1 เพศ
 - 3.1.2 อายุ
 - 3.1.3 สาขาวิชา
 - 3.1.4 ชั้นปีที่
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ
 - 3.2.1 ด้านอาจารย์ผู้สอน
 - 3.2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน
 - 3.2.3 ด้านหลักสูตร
 - 3.2.4 ด้านปัจจัยการส่งเสริมการเรียนการสอน
 - 3.2.5 ด้านการประเมินการเรียนการสอน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

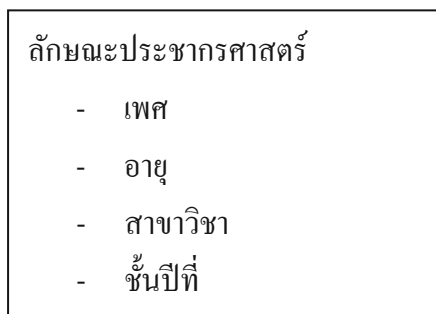
ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือนักศึกษาของคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช (สไใหญ่) ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2552 ทุกระดับชั้น ทุกชั้นปีและทุกกลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง

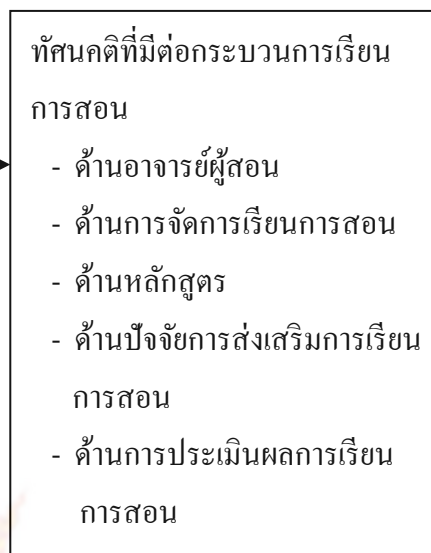
การกำหนดขนาดตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาทุกระดับชั้น ทุกชั้นปี และทุกกลุ่ม ของคณะเทคโนโลยีการจัดการ ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2552 ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยแบบสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้การกำหนดขนาดตัวอย่างกรณีทราบจำนวนประชากรโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) การหาขนาดตัวอย่างจากสัดส่วนประชากรที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และระดับความคลาดเคลื่อน 5% และกำหนดนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทัศนคติ	หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือความคิดเห็นส่วนตัวของบุคคล
ชั้นปี	หมายถึง ระดับชั้นการจัดการเรียนการสอนในคณะเทคโนโลยีการจัดการ
ปีการศึกษา	หมายถึง ภาคเรียนที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนใน 1 ปีการศึกษามี 2 ภาคเรียน
อาจารย์ผู้สอน	หมายถึง ผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหลักสูตรปริญญาตรี ของคณะเทคโนโลยีการจัดการ
การจัดการเรียนการสอน	หมายถึง กระบวนการในการถ่ายทอดความรู้โดยมีเทคนิคและวิธีการสอนให้แก่ผู้เรียน
สถานศึกษา	หมายถึง วิทยาเขตนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ภาควงศึกษาศึกษา
หลักสูตร	หมายถึง เนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ให้นักศึกษาได้เรียน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ไว้
ผู้รับบริการ	หมายถึง นักศึกษาผู้มารับบริการจากคณะเทคโนโลยีการจัดการ
ความพึงพอใจ	หมายถึง ความรู้สึกพอใจของนักศึกษาผู้มารับบริการทางวิชาการซึ่งได้รับบริการจากคณะเทคโนโลยีการจัดการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงทัศนคติและความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อระบบการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีการจัดการ
2. ทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษา ที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีการจัดการ
3. สามารถปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบการ
4. สามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราชนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะสำรวจและรวบรวมข้อมูล ปัญหา อุปสรรคและความต้องการของนักศึกษา เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนในคณะเทคโนโลยีการจัดการต่อไป การศึกษาจะครอบคลุมเนื้อหาในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ
2. ประวัติความเป็นมา และการจัดการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีการจัดการ
3. องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนที่ต้องการทราบปัญหา อุปสรรคและความต้องการของนักศึกษา โดยแยกประเด็นศึกษาออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ คือ
 - 3.1 อาจารย์ผู้สอน
 - 3.2 การจัดการเรียนการสอน
 - 3.3 หลักสูตร
 - 3.4 การส่งเสริมการเรียนการสอน
 - 3.5 การประเมินการเรียนการสอน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ

1.1 ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติ (Attitude) หรือ “เจตคติ” มีผู้ให้นิยามไว้ต่าง ๆ กัน มากกว่า 100 ดังนี้

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อวัตถุอย่างใดอย่างหนึ่งว่ามีลักษณะอย่างไร มีความรู้สึกทางบวกหรือทางลบ ชื่นชอบหรือไม่ชื่นชอบ หรือเห็นด้วยหรือคัดค้าน (Loudon & Della Bitta, 1993: 423) ซึ่งเป็นการมองทัศนคติในแง่ความรู้สึกหรือปฏิกิริยาทำที่ที่มีต่อวัตถุ

ทัศนคติ หมายถึง ความมีใจโน้มเอียงอันเกิดจากการเรียนรู้ที่จะตอบสนองต่อวัตถุหรือระดับขั้นของวัตถุ ในลักษณะเห็นดีเห็นชอบหรือไม่ชอบอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างสม่ำเสมอ (AssaeI, 1993: 282) เช่น ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อตราสินค้า หมายถึง ความโน้มเอียงของผู้บริโภคอันเกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่จะประเมินตราสินค้าว่าชอบหรือไม่ชอบตรานั้นอย่างสม่ำเสมอทัศนคติ อาจให้นิยามว่า หมายถึง เป็นความรู้สึกนึกคิดที่ก่อขึ้นจากการเรียนรู้ (Learned construct) ความโน้มเอียงที่จะต้องสนองต่อวัตถุอย่างใดอย่างหนึ่ง ในลักษณะที่มั่นคงสม่ำเสมอ

ยุทธนา ธรรมเจริญ (2546) กล่าวว่า ทักษะคือ ความโน้มเอียงที่เกิดจากการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองต่อวัตถุใดวัตถุหนึ่ง อาจจะออกมาในลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อวัตถุนั้น Schiffman and Kanuk (1994, อ้างถึงใน ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2538: 188) กล่าวว่า ทักษะคือ ความโน้มเอียงที่เรียนรู้เพื่อให้มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งและไม่สามารถสังเกตเห็นได้

เสรี วงษ์มณฑา (2542:106) ให้ความหมายเกี่ยวกับทัศนคติ (Attitude) ว่าเป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคล ที่มีต่อบุคคล สิ่งของ หรือความคิด ทัศนคติเป็นสิ่งที่ชักนำบุคคลให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ซึ่งนักการตลาดจำเป็นต้องใช้เครื่องมือการตลาดเพื่อกำหนดทัศนคติที่ดีต่อผลิตภัณฑ์ หรือชักนำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติด้านบวกต่อผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะมีผลต่อการชักนำให้เกิดพฤติกรรมการซื้อสินค้า แต่ใน ความหมายของศัพท์ คือ ความพร้อมที่จะปฏิบัติ (Redness to act) ทัศนคติจึงมีลักษณะ ดังนี้

ทัศนคติเชิงบวก (Positive Attitude) ทำให้เกิด การปฏิบัติออกมาในทางบวก(Act positively)

ทัศนคติเชิงลบ (Negative Attitude) ทำให้เกิด การปฏิบัติออกมาในทางลบ (Act Negatively)

แอสเซล (Assael.1992:194) ได้ให้ความหมายว่าทัศนคติ หมายถึง เป็นความเชื่อ และความชอบ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดทัศนคติต่อตราสินค้า โดยทัศนคติที่มีต่อตราสินค้าจะมีอิทธิพลโดยตรงต่อการซื้อ

ชิฟแมน และคานุก (Shiffman and Kanuk, 1994 : 657) กล่าวว่า ลักษณะทัศนคติ หมายถึง ลักษณะของความโน้มเอียงที่เรียนรู้เมื่อมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับลักษณะที่พึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรืออาจหมายถึง การแสดงความรู้สึกภายในที่สะท้อนว่าบุคคลมีความโน้มเอียง พื่อใจหรือไม่พื่อใจต่อบางสิ่ง เช่นตราสินค้า บริการร้านค้าปลีก เนื่องจากเป็นผลกระบวนการทางจิตวิทยาทัศนคติไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง แต่ต้องแสดงว่าบุคคลกล่าวถึงอะไรหรือทำอะไร

ธงชัย สันติวงษ์ (2515:188) ได้ให้ความหมายว่า ทัศนคติ หมายถึงระเบียบของแนวความคิด ความเชื่อ อุปนิสัย และสิ่งจูงใจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยเฉพาะ จะเห็นได้ว่าประเด็นสำคัญคือเป็นเรื่องปรากฏการณ์ต่างๆ ในลักษณะที่มีสิ่งซึ่งเป็นทัศนคติแทรกออกมาเสมอ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2542:44) กล่าวว่า ทักษะคือ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งผู้บริโภครู้จักจากประสบการณ์ในอดีต โดยใช้เป็นตัวเชื่อมระหว่างความคิดและพฤติกรรม นักการตลาดนิยมใช้ในการโฆษณาเพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อผลิตภัณฑ์และตราสินค้า เสริมแรงจูงใจ หรือเปลี่ยนทัศนคติ

จากความหมายของทัศนคติสรุปได้ว่า ทักษะคือ ความโน้มเอียงที่เกิดจากการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองต่อวัตถุใดวัตถุหนึ่ง อาจจะพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อวัตถุนั้นและไม่สามารถสังเกตเห็นได้ลักษณะสำคัญ 5 ประการ ของนิยามข้างต้น อธิบายได้ดังนี้ (<http://mkpayap.payap.ac.th>)

1. ทศนคติเป็นความรู้สึกนึกคิดที่ก่อสร้างขึ้นจากการเรียนรู้ ไม่ใช่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นติดตัว มาแต่กำเนิด แต่เป็นสิ่งที่บุคคลจะได้รับจากประสบการณ์ ซึ่งอาจเป็นประสบการณ์ตรง หรือประสบการณ์ทางอ้อมก็ได้

2. ทศนคติโดยตัวมันเองไม่ใช่พฤติกรรม (Not behavior per se) ดังนั้นจึงมีความเหมาะสมมากกว่าที่จะกล่าวว่า ทศนคติเป็นความโน้มเอียง หรือสภาพความพร้อมที่จะตอบสนองต่อวัตถุ เช่น ผู้บริโภคมิแนวโน้มที่จะชอบ หรืออยากจะทำซื้อผลิตภัณฑ์ใดผลิตภัณฑ์หนึ่ง โดยเฉพาะมากกว่าผลิตภัณฑ์อื่นเป็นต้น

3. ทศนคติจะแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับวัตถุเสมอ “วัตถุ” อาจเป็นบุคคลกลุ่มบุคคล สถาบัน ผลิตภัณฑ์ ปัญหาสังคม หรืออะไรก็ได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องที่สำคัญเพราะว่าทศนคติจะไม่อาจเกิดขึ้นได้ด้วยตัวมันเอง (Self-generated)

4. ทศนคติมีลักษณะค่อนข้างคงทนถาวร (Enduring) ไม่ใช่อยู่ในสภาพชั่วคราวช่วยยามที่จะเปลี่ยนแปลงได้ง่ายๆ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า ทศนคติเปลี่ยนแปลงไม่ได้ แท้จริงแล้วทศนคติเปลี่ยนแปลงได้เพียงแต่ว่าการบวนการเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นช้ามากและมักจะเผชิญกับการต่อต้านค่อนข้างมาก และยิ่งบุคคลมีอายุมากขึ้น ทศนคติจะยิ่งมั่นคงมากขึ้น จนยากที่จะเปลี่ยนแปลงได้

5. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับวัตถุจะไม่เป็นกลาง (Not neutral) แต่จะแสดงทิศทางและความเข้มข้นของทศนคติในทางชอบหรือไม่ชอบอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ผู้บริโภคมิชอบลักษณะของผลิตภัณฑ์นั้น และไม่ชอบลักษณะผลิตภัณฑ์นั้น เป็นต้น

1.2 ลักษณะของทศนคติ

ทศนคติเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในภารกิจต่าง ๆ ดังนั้น หากสถาบันอุดมศึกษาสามารถทำให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถาบันมีทศนคติที่ดีต่อกิจกรรมนิสิตนักศึกษาได้ย่อมหมายถึงความสำเร็จในภารกิจของสถาบัน ที่เกี่ยวกับงานนิสิต นักศึกษา เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบลักษณะของทศนคติอย่างชัดเจน ผู้วิจัย จึงนำฐานความรู้เกี่ยวกับลักษณะของทศนคติเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

- 1) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคล หาใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิดไม่
- 2) เป็นสภาพของจิตที่มีอิทธิพลทางความคิด ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละคนได้รับประสบการณ์การรับรู้และการเรียนรู้มาาก แต่อย่างไรก็ตามทศนคติเป็นสิ่งที่อาจเปลี่ยนแปลงได้อันเนื่องมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม

ไพบุลย์ อินทร์วิชา (2527) กล่าวถึงลักษณะของทศนคติไว้ 4 ประการ ดังนี้

- 1) ทศนคติเป็นสภาพการณ์ทางจิตที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิด และจากการกระทำของบุคคลเป็นตัวการกำหนดแนวทางการแสดงออกของพฤติกรรม

- 2) สามารถสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมที่ปรากฏเพื่อเป็นแนวทางในการทำนายหรืออธิบายทศนคติได้

3) ทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด บุคคลจะมีทักษะต่อเรื่องเดียวกันแตกต่างกันได้ เนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น สภาพสิ่งแวดล้อมทางครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ ระดับอายุ เยาว์ปัญญา ระดับการศึกษา เป็นต้น

4) ทักษะเป็นสภาพทางจิตใจมีแนวโน้มค่อนข้างที่จะถาวรพอสมควร ทั้งนี้เนื่องจากประสบการณ์การเรียนรู้ แต่ทักษะก็อาจเปลี่ยนแปลงได้โดยอาศัยอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้

จากลักษณะสำคัญของทักษะที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า ทักษะของบุคคลนั้นเป็นสภาพทางจิตที่เกิดจากประสบการณ์ การเรียนรู้ของแต่ละคน แต่จะแตกต่างกันก็เนื่องจากสภาพแวดล้อมของแต่ละคนนั่นเอง ดังนั้นจึงได้มีการสร้างเครื่องมือในการวัดทักษะเพื่อการศึกษาค้นคว้าทางจิตวิทยา

1.3 สาเหตุการเกิดทักษะ

1) เกิดจากผลรวมขั้นสุดท้ายของการสะสมประสบการณ์ต่าง ๆ ในช่วงระยะหนึ่งของชีวิตประจำวัน ทักษะที่เกิดขึ้นนี้จะมั่นคงถาวร

2) เกิดจากผลของประสบการณ์ในระยะสั้น ซึ่งประสบการณ์นั้นเป็นไปอย่างเข้มข้น ตื่นเต้นและรวดเร็วโดยทันทีทันใดนั่นเอง ทักษะก็เกิดขึ้นได้แล้ว ทักษะแบบนี้เป็นไปได้ทั้งทักษะชั่วคราวและถาวร

3) เกิดจากการได้รับอิทธิพลจากผู้อื่นที่ตนนิยมชมชอบเมื่อบุคคลนั้นแนะนำก็จะปฏิบัติตามโดยดุขย

4) เกิดขึ้นโดยการเปรียบเทียบประสบการณ์เดิม โดยปราศจากเหตุผล ถ้าจากประสบการณ์เดิมเราชอบสิ่งนั้น เมื่อเราพบของใหม่ที่คล้ายกันก็จะชอบด้วย

5) เกิดจากการได้เห็นตัวอย่างที่ดี หรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะก็จะชอบและปฏิบัติตามไปในทางที่ดีขึ้น

1.4 การศึกษาทักษะ

ในการศึกษาเกี่ยวกับทักษะของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น ควรได้มีการศึกษาถึงวิธีการต่าง ๆ ในการวัดทักษะ ซึ่งได้มีผู้ศึกษาไว้ดังนี้

1) การสังเกต (observation) เป็นวิธีหนึ่งที่ใช้ในการศึกษาทักษะโดยใช้ หู และตาเป็นสำคัญ การสังเกตเป็นวิธีการศึกษาที่แสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แล้วนำข้อมูลที่สังเกตไปอนุมาน ว่าบุคคลนั้นมีทักษะต่อสิ่งนั้นอย่างไร ลักษณะของการสังเกตที่ดี คือ

1.1) ถ้าจะสังเกตในเรื่องใด ผู้สังเกตจะต้องหาความรู้ในเรื่องนั้นให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

1.2) ความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่จะสังเกต และพฤติกรรมที่จะทำการสังเกต ข้อมูลอะไรบ้างที่เกี่ยวข้อง พฤติกรรมประเภทไหนที่จะทำการสังเกต

- 1.3) การกำหนดจุดมุ่งหมายที่จะต้องสังเกตให้ชัดเจนว่า ข้อเท็จจริงประเภทไหนเกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์อย่างไรที่จะแยกประเภทของข้อเท็จจริงที่ได้มา
- 1.4) ผู้สังเกตต้องทำอย่างระมัดระวัง เตรียมการที่จะสังเกตมาให้พร้อมซึ่งจะช่วยให้ผู้สังเกตได้ข้อเท็จจริงที่ไม่บิดเบือนไปจากความจริง และมีความแน่นอนเชื่อถือได้
- 1.5) กำหนดเครื่องมือที่จะใช้ในการสังเกต รวมทั้งผู้สังเกตจะต้องมีทักษะในการใช้เครื่องมือ จะต้องมีความชำนาญและคล่องแคล่วในการใช้
- 1.6) ผู้สังเกตต้องอยู่ในสภาพที่พร้อมที่จะทำการสังเกต และจะต้องกำจัดความอคติส่วนตัวออกให้หมด
- 1.7) วิธีศึกษาทัศนคติโดยการสังเกตนี้ใช้ไม่มากนักเพราะถ้าไม่มีการแสดงพฤติกรรมอาจจะเกิดขึ้นเวลาใดก็ได้ ผู้สังเกตจะต้องเสียเวลามาก และบางครั้งพฤติกรรมที่แสดงออกก็ไม่เป็นประโยชน์ต่อการสังเกตอีกด้วย

2) แบบรายงานตนเอง (Self report) เป็นการศึกษาทัศนคติความสนใจและบุคลิกภาพของบุคคล โดยให้บุคคลนั้นเล่าความรู้สึกนึกออกมา รู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ดีหรือไม่ดี ซึ่งผู้เล่าจะบรรยายความรู้สึกนึกคิดของเขาออกตามประสบการณ์และความสามารถของเขาจากการบอกเล่านี้ก็สามารถที่จะกำหนดค่าคะแนนของทัศนคติได้ วิธีการศึกษาทัศนคติได้แก่ วิธีของ Thurstone, Likert, Guttman ซึ่งได้พยายามสร้างสเกลวัดทัศนคติขึ้น คะแนนที่ได้จากการวัดทัศนคติแบบสเกลนี้ จะแบ่งออกเป็นช่วง ๆ โดยแต่ละช่วงจะมีขนาดเท่ากัน สามารถที่จะนำมาเปรียบเทียบความมากน้อยของทัศนคติได้ วิธีนี้เป็นวิธีที่นิยมใช้ในการวัดทัศนคติกันมาก โดยเฉพาะการวิจัยทางการศึกษา

3) วิธีสร้างจินตภาพ (projective techniques) เป็นวิธีสร้างจินตนาการ โดยใช้ภาพ เพื่อที่จะใช้วัดทัศนคติบุคลิกภาพของบุคคล โดยที่ภาพจะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลนั้นแสดงความคิดเห็นออกมา และสามารถสังเกตได้ว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกอย่างไร ซึ่งจะแสดงออกตามประสบการณ์ที่เขาได้รับ และแต่ละคนจะแสดงออกมาไม่เหมือนกัน

1.5 การวัดทัศนคติ

นักจิตวิทยา นักวัดผล และนักการศึกษา ได้เสนอวิธีการ รูปแบบ และแนวทางในการวัดทัศนคติไว้มาก จึงนำเสนอเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

Nescomb (1961 อ้างถึงใน จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์, 2536) กล่าวถึงวิธีการวัดทัศนคติไว้ว่า การวัดทัศนคติต้องใช้ วิธีที่มีลักษณะพิเศษที่สุด การวัดทัศนคติเป็นเครื่องแสดงถึงความสำเร็จในทางสังคม เป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปว่า ผู้ที่รู้วิธีวัดทัศนคติจะเป็นผู้ที่รู้ทุกสิ่งทุกอย่างในสังคม เพราะรู้ว่าทัศนคติเกิดขึ้นได้อย่างไร เปลี่ยนแปลงได้อย่างไร และมีวิธีการวัดอย่างไร

ชม ภูมิภาค (2516) กล่าวถึงวิธีการวัดทัศนคติไว้ว่าวิธีวัดทัศนคตินั้นมีมากแต่การใช้แบบสอบถามเป็นวิธีการที่ง่ายและนิยมกันมากที่สุด แบบสอบถามที่ใช้ทดสอบการวัดทัศนคติของ

Thustone และ Likert เป็นแบบสอบถามที่ใช้งานง่ายและสะดวกที่สุดซึ่งกำหนดสัดส่วนให้ผู้ตอบเลือกตอบในข้อความหรือคำถามแต่ละข้อ และในแต่ละข้อของคำถามมีอยู่ 5 อันดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ก้ำกึ่งกัน ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยกำหนดคะแนนสำหรับข้อความที่แสดงถึงทัศนคติเป็น 5 4 3 2 1 ตามลำดับความสำคัญสำหรับทัศนคติที่ดี หากทัศนคติที่ไม่ดีก็จะกำหนดคะแนนในทางตรงกันข้ามคือ 1 2 3 4 5 ตามลำดับ

1.6 ทัศนคติในการเรียน

ศิริรัตน์ ภูสกุลเจริญศักดิ์ (2529) ได้ให้ความหมายของทัศนคติต่อการเรียนว่า หมายถึง ความคิดเห็น หรือความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ในเรื่องการเรียนอันเกี่ยวกับตัวครู การศึกษา และเพื่อน และการแสดงออกในรูปพฤติกรรม 2 ลักษณะ คือ

1) ทัศนคติที่ดีต่อการเรียน หรือทัศนคติทางบวก (positive attitude) นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะพึงพอใจในการเรียน สนใจในการเรียน มีความรู้สึกที่ครูเป็นบุคคลที่น่าเคารพ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดี เห็นคุณค่าของการศึกษา และเห็นว่าเพื่อนให้ความช่วยเหลือในเรื่องการเรียน

2) ทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน หรือทัศนคติในทางลบ (negative attitude) นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะไม่พึงพอใจ ไม่ชอบการเรียน ไม่ชอบครู ไม่ชอบเพื่อน ทำให้เกิดความท้อแท้ เบื่อหน่าย ขาดเรียนบ่อยๆ

สุดฤทัย มุขยวงศา (2533) ได้อธิบายทัศนคติในเรียนว่าเป็นสภาพทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก เพื่อตอบสนองต่อครู โรงเรียนและระบบการศึกษา เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ ซึ่งอาจแสดงออกได้ 2 ด้าน คือ

1) ทัศนคติที่ดีต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ สนใจมาเรียนอย่างสม่ำเสมอ ยอมรับในความสามารถและวิธีการสอนของครู เห็นคุณค่าของการศึกษา

2) ทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วยไม่ชอบครู ไม่ตั้งใจเรียน ขาดเรียนบ่อยๆ ไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา

นอกจากนี้ จารุลักษณ์ พิณพรหมราช (2528) กล่าวว่า ทัศนคติทางการเรียน หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อการเรียน โดยเฉพาะความรู้สึกที่มีต่อครูและการยอมรับคุณค่าของการศึกษา สอดคล้องกับ วิชชุตา เตียวกุล (2529) ที่กล่าวว่า ทัศนคติทางการเรียน หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็นที่มีต่อครู ต่อการศึกษา ทั้งด้านการเรียนการสอน ครอบคลุมเนื้อหา 2 ประการ คือ การยอมรับตัวครู และการยอมรับคุณค่าทางการศึกษา ซึ่งวัดได้โดยแบบสำรวจทัศนคติทางการเรียน

ทัศนคติต่อการเรียนซึ่งรวมถึงทัศนคติที่มีต่อโรงเรียน ตัวครู วิธีการสอนของครู และคุณค่าในการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการเรียนได้ ดังที่ Jenkin (1970 อ้างถึง รพีพรรณ สุฐาปัญญากุล, 2541) ได้ศึกษาบุคลิกลักษณะด้านการรับรู้ของนักเรียนที่สอบตกในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยการสัมภาษณ์และนำลักษณะ 20 ประการของนักเรียนมาวิเคราะห์ตัวประกอบ พบว่า องค์ประกอบอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการสอบตก คือทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน ซึ่ง

สอดคล้องกับ Thornberg (1975 อ้างถึงในรพีพรรณ สุฐาปัญญากุล, 2541) ที่พบว่านักเรียนที่ออกจากโรงเรียนกลางคันจะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครูผู้สอน

จากความหมายของทัศนคติ ลักษณะองค์ประกอบของทัศนคติและความหมายของทัศนคติต่อการเรียนที่กล่าวมาแล้วนั้นพอสรุปความหมายของทัศนคติต่อการเรียนได้ว่า หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ ของนักเรียน นักศึกษา นักศึกษาที่มีต่อประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการเรียน ไม่ว่าจะเป็นครู เพื่อน วิชาเรียน สภาพที่อำนวยความสะดวกการเรียนและที่บ้าน ซึ่งส่งผลให้พฤติกรรมออกมา 2 ลักษณะ คือ

1) ทัศนคติที่ดีต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจเห็นด้วย สนใจมาเรียนอย่างสม่ำเสมอ ยอมรับในความสามารถ และพฤติกรรมของครู เห็นคุณค่าของการศึกษา

2) ทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงในลักษณะของการดี ไม่เห็นด้วย ไม่สนใจ ขาดเรียนบ่อยๆ ไม่ชอบ และไม่ยอมรับความสามารถและพฤติกรรมของครู ไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา

1.7 การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ทัศนคติเป็นสิ่งถาวรอย่างต่อเนื่องแต่ก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาพปัญหาความมุ่งหมายและลักษณะนิสัยของแต่ละบุคคล การเปลี่ยนแปลงทัศนคติเป็นเรื่องที่ทำได้แต่ต้องใช้กระบวนการอันยาวนาน เหมือนกับการเปลี่ยนแปลงลักษณะนิสัยอื่นๆ Smith & Smith. (1958 อ้างถึงในจิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์, 2536) เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบที่ทัศนคติเปลี่ยนแปลงได้อย่างไรด้วยวิธีใด ผู้วิจัยนำแนวคิดในเรื่องนี้มาเสนอเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

เฉลียว บุรีภักดี (2517) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติของคนเราสามารถเปลี่ยนแปลงได้แต่จะมากหรือน้อยจะรวดเร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมและการจงใจเป็นสำคัญ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติมีความมุ่งหมาย 3 ประการ คือ 1) เพื่อสร้างทัศนคติที่ไม่มีให้เกิดขึ้น 2) เพื่อสร้างทัศนคติที่มีอยู่แล้วให้เข้มข้น 3) เพื่อเปลี่ยนทัศนคติเดิมที่มีอยู่แล้วให้กลับไปไปในทิศทางตรงข้าม

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติของบุคคลสามารถทำให้เปลี่ยนแปลงได้หลายวิธี

- 1) โดยการรับรู้ข่าวสารต่างๆ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบในการรับรู้
- 2) โดยการรับประสบการณ์ตรงซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงในทางบวกหรือลบก็ได้
- 3) โดยการรับรู้ของบุคคล คือการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการยอมรับในสถานการณ์ต่างๆ เช่น อิทธิพลของบุคคลอื่น การโฆษณาชวนเชื่อ เป็นต้น
- 4) โดยภาวะการจงใจในตัวบุคคลซึ่งจะทำให้ทัศนคติของบุคคลเปลี่ยนแปลงไป
- 5) โดยการบังคับให้ปฏิบัติตาม หมายถึงการออกกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือแนวทางในการปฏิบัติให้ปฏิบัติตาม ซึ่งมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติบ้างเป็นบางส่วนแต่จะไม่มากนัก

ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2524) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไว้ว่า นิสิตนักศึกษานในมหาวิทยาลัยมีชีวิตผูกพันอยู่กับการเรียนการสอนเป็นชีวิตที่มีการต่อสู้ไม่มากนัก

นอกจากปัญหาการเรียนเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ทัศนคติของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อตนเองและเพื่อน สิ่งแวดล้อม และสังคมจึงเป็นไปในทางที่ดีเป็นส่วนใหญ่ นิสิตนักศึกษาเข้าสู่มหาวิทยาลัยด้วยความตั้งใจ ด้วยความหวัง ด้วยความตื่นตาตื่นใจและตื่นเต้นทำอะไรด้วยความบริสุทธิ์ใจและจริงใจปรารถนาโลกและสังคมที่ดี เขาจะผิดหวังและคับข้องใจมากเมื่อพบกับความไม่จริงใจของผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ในสังคม มหาวิทยาลัยที่เขาอยู่มักพบว่าทัศนคติที่ดีซึ่งมีอยู่สูงของนิสิตนักศึกษาค่อยลดลงไปในปีต่อ ๆ ไป ดังนั้น ความรู้ความเข้าใจในเรื่องทัศนคติที่เป็นที่มุ่งหวังของนิสิตนักศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ควรคำนึง

จากแนวคิดในเรื่องการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของนักจิตวิทยาและนักศึกษาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ทัศนคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้หลายวิธี เช่น การให้ข่าวสารที่ถูกต้อง การจงใจ การจัดสิ่งแวดล้อมที่ดี การให้ประสบการณ์ตรงและประสบการณ์รองหรือประสบการณ์โดยอ้อม เป็นต้น

1.8 ประโยชน์ของทัศนคติ

ชัยยงค์ ขามรัตน์ (2523) ได้สรุปไว้ว่า ประโยชน์ของการวัดทัศนคติ มีดังต่อไปนี้คือ

1) วัดเพื่อทำนายพฤติกรรม เนื่องด้วยทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลย่อมเป็นเครื่องแสดงว่า เขามีความรู้สึกทางด้านดีหรือไม่ดีเกี่ยวกับสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด และเขามีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นเพียงใด ทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งนั้นจึงเป็นเครื่องทำนายว่าบุคคลนั้นจะมีการกระทำต่อสิ่งนั้นไป ในทำนองใดด้วย ฉะนั้นการทราบถึงทัศนคติของบุคคลย่อมช่วยให้สามารถทำนายการกระทำของบุคคลนั้นได้ แม้จะไม่ถูกต้องเสมอไปก็ตาม วัดเพื่อหาทางป้องกัน โดยทั่วไปการที่บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างนั้นเป็นสิทธิของเขา แต่การอยู่ด้วยกันด้วยความสงบสุขของสังคมย่อมจะเป็นไปได้ เมื่อพลเมืองมีทัศนคติต่าง ๆ กล้ายคลึงกันซึ่งจะเป็นแนวทางให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันและไม่เกิดความแตกแยกในสังคม

2) วัดเพื่อหาทางแก้ไข ทัศนคติเปรียบเสมือนสาเหตุภายในที่ผลักดันให้บุคคลกระทำสิ่งต่าง ๆ และสาเหตุภายในหรือทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลนี้ อาจได้รับผลกระทบมาจากสาเหตุภายนอกอีกส่วนหนึ่ง ฉะนั้น การจะเข้าใจอิทธิพลของสาเหตุภายนอกที่มีต่อการกระทำของบุคคลต่าง ๆ ให้ชัดเจน บางกรณีอาจจำเป็นต้องวัดทัศนคติของบุคคลต่าง ๆ ให้ชัดเจนบางกรณีอาจจำเป็นต้องวัดทัศนคติของบุคคลต่าง ๆ ให้ชัดเจนบางกรณีอาจจำเป็นต้องวัดทัศนคติของบุคคลต่าง ๆ ต่อสาเหตุภายนอกนั้นด้วย

1.9 โมเดลโครงสร้างของทัศนคติ (Structural model of attitude)

โมเดลโครงสร้างทัศนคติ เพื่อทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรม นักจิตวิทยาได้สร้างโมเดลเพื่อศึกษาถึงโครงสร้างของทัศนคติเพื่ออธิบายถึงพฤติกรรมที่คาดคะเน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (Schiffman and Kanuk 1994: 285 อ้างถึงใน ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2538: 189-193)

1) โมเดลองค์ประกอบทัศนคติ 3 ประการ (Tricomponent attitude model) ที่ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบดังนี้

1.1) ส่วนของความเข้าใจ (Cognitive Component) ซึ่งแสดงถึงความรู้ (Knowledge) การรับรู้ (Perception) และความเชื่อถือ (Beliefs) ที่ผู้บริโภคมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Schiffman and Kanuk 1994: 658 อ้างถึงใน ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2538: 191) ซึ่งส่วนของความเข้าใจเป็นส่วนประกอบส่วนแรก ความรู้และการรับรู้ที่มีต่อประสบการณ์โดยตรงต่อทัศนคติและข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหลายแหล่ง ซึ่งกระทบต่อการรับรู้จะกำหนดความเชื่อถือ (Beliefs) สภาพด้านจิตใจซึ่งสะท้อนความรู้เฉพาะอย่างของบุคคล มีการประเมินเกี่ยวกับความคิดหรือความคิดต่อสิ่งใด สรุปคือการใช้ผู้บริโภค มีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งหรือพฤติกรรมเฉพาะอย่างซึ่งนำไปสู่ผลลัพธ์เฉพาะอย่าง

1.2) ส่วนของความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง การสะท้อนถึงอารมณ์ (Emotion) หรือความรู้สึก (Feeling) ของผู้บริโภคที่มีต่อความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งค้นพบโดยผู้วิจัยผู้บริโภค มีการประเมินผลเบื้องต้นโดยธรรมชาติ ซึ่งมีการประเมินทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการให้คะแนนความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ ดีหรือเลว เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

1.3) ส่วนของพฤติกรรม (Co native Component หรือ Behavior หรือ Doing) สะท้อนถึงความน่าจะเป็นหรือแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมของผู้บริโภค ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งต่อทัศนคติที่มีต่อสิ่งหนึ่งหรือความตั้งใจที่จะซื้อ (Intention to buy สรุปได้ว่าส่วนของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นรวมทั้งพฤติกรรมและความตั้งใจซื้อของผู้บริโภคด้วยคะแนนความตั้งใจของผู้ซื้อสามารถนำไปใช้ประเมินความน่าจะเป็นของการซื้อผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภคหรือพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

2) โมเดลทัศนคติคุณสมบัติหลายประการ (Multi -Attribute attitudemodel)

2.1) โมเดลทัศนคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Attitude toward objectmodel)

2.2) โมเดลทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง (An attitudetoward behavior model)

2.3) โมเดลทฤษฎีการให้เหตุผล- การปฏิบัติ (Theory of reasonedaction model)

โมเดลทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง (Attitude towardobject model)เป็น โมเดลที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่กำลังศึกษา โมเดลนี้ศึกษาทัศนคติของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมหรือการกระทำในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง วิธีการดูใจตามโมเดลคือศึกษาถึงความเกี่ยวข้องกันอย่างไรใกล้ชิดต่อพฤติกรรมอย่างแท้จริง

1.20 ประเภทของทัศนคติ

ทัศนคติประกอบด้วยกระบวนการความเข้าใจ (cognitive processes) เช่น ความคิดและความทรงจำกับกระบวนการจูงใจ (motivational processes) ซึ่งเกี่ยวข้องกับอารมณ์และการพยายามให้ได้มาซึ่งสิ่งใด ๆ การกำหนดความแตกต่างที่สำคัญของประเภทของทัศนคติจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับระยะเวลาและความเข้มข้นของทัศนคติ ฉะนั้นประเภทของทัศนคติได้แก่

1. **ความเชื่อ (Beliefs)** ความเชื่อ คือ ความโอนเอียงที่ทำให้ต้องยอมรับ เพราะเป็นข้อเท็จจริงและเป็นสิ่งที่มีการสนับสนุนโดยความเป็นจริงหรือข้อมูลอื่นๆ ใด ๆ ที่มีน้ำหนักมาก ความเชื่อส่วนใหญ่จะเป็นสิ่งที่มีเหตุผลที่ถาวรแต่อาจจะไม่มีความสำคัญก็ได้

2. **ความคิดเห็น (Opinions)** ความคิดเห็น คือ ความโน้มเอียงที่ไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของความแน่นอน ซึ่งความคิดเห็นนั้น อาจเป็นข้อเท็จจริงบางอย่างก็ได้ แต่ข้อเท็จจริงนั้นเป็นเพียงข้อสรุปของคำแนะนำที่ผู้บริโภคแสดงออก ความคิดเห็นมักจะเกี่ยวข้องกับคำถามในปัจจุบันและง่ายที่จะเปลี่ยนแปลงไป

3. **ความรู้สึก (Feeling)** ความรู้สึก คือ ความโน้มเอียงซึ่งมีพื้นฐานมาจากอารมณ์โดยธรรมชาติ โดยอารมณ์สามารถมีลักษณะถาวรและมีสมมติฐานลึก แต่ความรู้สึกไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งที่ถูกสนับสนุนโดยข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกัน

4. **ความโอนเอียง** ความโอนเอียง คือ รูปแบบบางส่วนของทัศนคติเมื่อผู้บริโภคอยู่ในสถานะที่ตัดสินใจไม่ได้

5. **ความมือคติ** ความมือคติ คือ ความเชื่อทางจิตใจที่ทำให้เกิดอคติหรือความเสียหายในทางตรงข้ามกับข้อเท็จจริงที่มีอยู่

2. ประวัติความเป็นมาของคณะเทคโนโลยีการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช มีนโยบายให้มีการจัดตั้ง คณะเทคโนโลยีการจัดการเพื่อให้เกิดความสะดวกในการบริหารจัดการ และตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการในทุกๆ ด้านอย่างรวดเร็วและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้นโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษาของคัมภีมหาวิทยาลัยฯ และนโยบายกระจายแก่นักศึกษา พร้อมด้วยลักษณะพื้นที่ที่ตั้ง และโครงสร้างการบริหารงานของคณะบริหารธุรกิจในภาพรวมตั้งอยู่ ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตภาคใต้ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ซึ่งอยู่ห่างไกลจากพื้นที่จัดตั้งคณะเทคโนโลยีการจัดการตั้งอยู่ ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นระยะทางประมาณ 200 กิโลเมตร ส่งผลให้เกิดความไม่สะดวกในการติดต่อประสานงาน และการบริหารจัดการประกอบกับเขตพื้นที่ให้บริการของวิทยาเขตนครศรีธรรมราช (ใสใหญ่) ครอบคลุมพื้นที่ภาคใต้ตอนกลางอีกทั้งแนวโน้ม

การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีได้มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ตลาดแรงงานมีความต้องการใช้บุคลากรที่จบการศึกษาทั้งในระดับอนุปริญญาและปริญญาตรีในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น

สถานที่ตั้ง

ปัจจุบันตั้งอยู่เลขที่ 109 หมู่ 2 ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80110 โทร 075-773-139 โทรสาร 075-773-139

ปรัชญา

“แหล่งสร้างสรรค์การเรียนรู้ เชิดชูคุณธรรม นำปัญญาสู่สังคม”

วิสัยทัศน์

คณะเทคโนโลยีการจัดการมุ่งการผลิตบัณฑิต ที่มีความรู้ คุณภาพ คุณธรรม จริยธรรมและความรู้ ด้านวิจัยให้บริการ วิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

พันธกิจ

1. ผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการจัดการและด้านบริหารธุรกิจที่มีคุณลักษณะ ที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติ
2. สร้างความเป็นเลิศทางวิชาการในด้านเทคโนโลยีการจัดการ และกระจายโอกาสทางการศึกษา
3. พัฒนาองค์กรและทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพและเทคโนโลยี
4. ผลิตงานวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพสนองความต้องการของสังคม
5. เป็นศูนย์กลางการบริการเผยแพร่วิชาการวิชาชีพพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
6. ทำนุบำรุงศาสนา ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์

1. ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความชำนาญทางเทคโนโลยีการจัดการมีคุณภาพและมาตรฐานตามความต้องการของตลาดแรงงาน
2. ผู้สำเร็จการศึกษามีจริยธรรม คุณธรรม อุดมการณ์ และมีจิตสำนึกต่อสังคม
3. สร้างสรรค์ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพได้มาตรฐานเพื่อพัฒนาสังคมชุมชนและท้องถิ่น
4. จัดบริการทางวิชาการเพื่อพัฒนากำลังคนด้านเทคโนโลยีการจัดการ
5. ส่งเสริมให้มีกิจกรรมด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
6. บัณฑิตมีพื้นฐานความรู้อย่างเพียงพอที่จะศึกษาต่อในระดับสูงทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
7. เพื่อพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งความรู้มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ

คณะเทคโนโลยีการจัดการ เปิดสอนหลักสูตร แบ่งออกเป็น 4 สาขา คือ

1. สาขาการจัดการ
2. สาขาการตลาด
3. สาขาการบัญชี
4. สาขาระบบสารสนเทศ

การจัดการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีการจัดการ

คณะเทคโนโลยีการจัดการสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษามีการมุ่งเน้นที่จะผลิตบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการจัดการและด้านบริหารธุรกิจที่มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติ

คณะเทคโนโลยีการจัดการ จัดการศึกษา แบ่งเป็น 2 ระดับ

1. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
2. ระดับปริญญาตรี (4 ปี)
3. ระดับปริญญาตรี (2 ปีต่อเนื่อง)

บุคลากร

คณะเทคโนโลยีการจัดการมีบุคลากรปฏิบัติงาน ทุกประเภท รวม 46 คน โดยจำแนกประเภทได้ดังนี้

1. ข้าราชการ	17	คน
2. พนักงานมหาลัย	4	คน
3. อาจารย์อัตราจ้าง	15	คน
4. เจ้าหน้าที่สายสนับสนุน	12	คน
5. เจ้าหน้าที่จ้างเหมาบริการ	1	คน

ในปีการศึกษา 2552 คณะเทคโนโลยีการจัดการ ดำเนินการเรียนการสอน โดยมีนักศึกษาทั้งหมด 1,497 คน โดยจำแนกได้ดังนี้

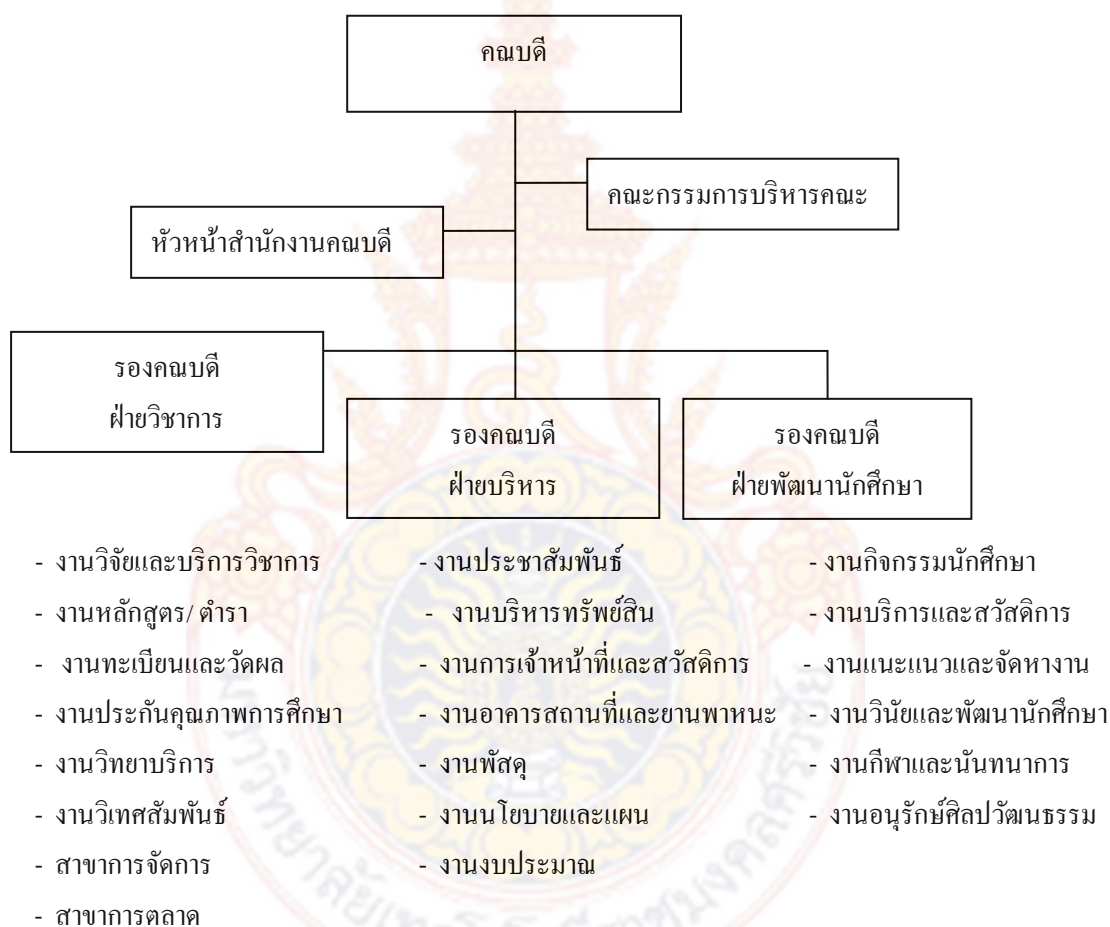
หลักสูตร ปวส.	380	คน
หลักสูตร ปริญญาตรี (4 ปี)	267	คน
หลักสูตร ปริญญาตรี (2 ปีต่อเนื่อง)	850	คน

การจัดการบริหารภายในคณะเทคโนโลยีการจัดการ ได้กำหนดภาระหน้าที่ไว้ชัดเจนโดยแบ่งงาน

ภายในคณะเทคโนโลยีการจัดการออกเป็น 3 ฝ่าย ดังนี้

1. ฝ่ายบริหาร
2. ฝ่ายวิชาการ
3. ฝ่ายพัฒนานักศึกษา

โครงสร้างองค์กรคณะเทคโนโลยีการจัดการ

ภารกิจและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

คณบดี มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

1. ควบคุม ดูแล และรับผิดชอบการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของคณะ
2. ดูแลการศึกษาและอบรมนักศึกษาของคณะ
3. วางแผนเพื่อพัฒนาคณะให้สอดคล้องกับนโยบายและหลักการของมหาวิทยาลัย
4. จัดระบบ ตลอดจนปรับปรุงหน่วยงานต่างๆ ในคณะให้มีประสิทธิภาพ
5. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างในคณะให้ปฏิบัติตามระเบียบของราชการ
6. มอบหมายงาน ตลอดจนประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ของคณะ
7. รวบรวมการจัดทำงบประมาณของคณะเสนอต่อมหาวิทยาลัย
8. สรุปผลการปฏิบัติงานในรอบปี พร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะในส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับคณะต่อผู้บังคับบัญชา
9. ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

คณะกรรมการบริหารคณะเทคโนโลยีการจัดการ

มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

1. วางระเบียบการดำเนินงานต่าง ๆ ของคณะตามความเห็นชอบของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
2. พิจารณากำหนดหลักสูตรและรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อเสนอต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
3. ดำเนินการเกี่ยวกับการวัดผลการศึกษาของคณะ
4. ให้คำปรึกษาและให้ความเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะ

รองคณบดีฝ่ายบริหาร

มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

1. ควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารงานนโยบายและแผนงาน งานงบประมาณ
2. จัดระบบและปรับปรุงในหน่วยงานด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
3. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้าง ให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
4. ให้ความร่วมมือและประสานงานกับฝ่ายอื่น ๆ
5. รวบรวมการจัดทำงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ
6. สรุปผลการปฏิบัติงานในรอบปี พร้อมทั้ง ปัญหาและอุปสรรคตลอดจนข้อเสนอแนะในส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานคณบดีต่อคณบดี

7. ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากคณบดี

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

1. ควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานของสาขาวิชาการต่าง ๆ และการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงานที่สังกัดสำนักงานเลขาธิการคณะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายวิชาการ งานวิจัยและบริหารจัดการ
2. จัดระบบและปรับปรุงงานในสาขาวิชาการต่าง ๆ ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
3. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
4. ให้ความร่วมมือและประสานงานกับฝ่ายอื่น ๆ
5. รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
6. รับผิดชอบงานวิชาการเกี่ยวกับการ
7. รวบรวมการจัดทำงบประมาณของสาขาวิชาต่างๆ เพื่อเสนอคณบดี
8. สรุปผลการปฏิบัติงานในรอบปี พร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะในหน่วยงานด้านวิชาการต่อคณบดี
9. ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากคณบดี

รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา

มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

1. ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงานสังกัดสำนักงานคณะฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา
2. จัดระบบปรับปรุงงานในสาขาวิชาต่างๆ ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
3. ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างให้ปฏิบัติงานตามระเบียบของทางราชการ
4. ให้ความร่วมมือและประสานงานฝ่ายอื่น ๆ
5. รับผิดชอบงานส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา
6. รวบรวมการจัดทำงบประมาณของสาขาวิชาต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
7. สรุปผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะในส่วนงานที่เกี่ยวข้องเสนอต่อคณบดี
8. ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากคณบดี

หัวหน้าสำนักงานคณบดี

มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

1. จัดระบบ ปรับปรุงงาน และเสนอแผนปฏิบัติงานของสำนักงานคณบดีให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาตามลำดับ

2. รับผิดชอบงานในหน้าที่ของสำนักงานคณบดี และควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดให้บรรลุวัตถุประสงค์
3. จัดทำโครงการ และงบประมาณประจำปีของคณะเสนอต่อกรรมการบริหารคณะเพื่อพิจารณา
4. ให้คำแนะนำต่อรองคณบดีฝ่ายต่าง ๆ ในด้านการจัดหา บรรจุ แต่งตั้ง และพัฒนาบุคลากรในสังกัดสำนักงานคณบดี
5. ปกครอง ควบคุมดูแลข้าราชการและลูกจ้างในสังกัดให้ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ
6. ประสานงานกับสาขาวิชา และหน่วยงานภายนอกอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
7. รับผิดชอบทรัพย์สินที่ใช้ในราชการของสำนักงานคณะ
8. พิจารณา และติดตามผลการปฏิบัติงานของข้าราชการและลูกจ้างในสังกัด เพื่อเสนอขอเลื่อนหรือลดเงินเดือนประจำปีต่อผู้บังคับบัญชา
9. รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานในรอบปี พร้อมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อรองคณบดีฝ่ายต่าง ๆ
10. ปฏิบัติงานใด ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

3. องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน เป็นการให้การศึกษาพัฒนาผู้เรียน ในทุก ๆ ด้านเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ การจัดการเรียนการสอนให้ได้ผลดีต้องพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับองค์ประกอบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกัน

ประนอม แสงจันทร์ (2529) กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลาย ๆ อย่างที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น อาจารย์ผู้สอน หลักสูตร เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนการสอนและปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนอื่น ๆ เป็นต้น

ทวีป อภิลิทธิ (2523) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนการสอน 5 องค์ประกอบที่สำคัญคือ

- 1) อาจารย์ 2) นักศึกษา 3) หลักสูตร 4) กระบวนการเรียนการสอน และ 5) การวัดและการประเมินผล

พยุศักดิ์ สนเทศ (2529) กล่าวว่า องค์ประกอบของการเรียนการสอนที่สำคัญประกอบด้วย 1) หลักสูตร 2) อาจารย์ 3) ผู้เรียน 4) กระบวนการเรียนการสอน และ 5) การบริหารและการบริการสนับสนุนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบของการเรียนการสอน ประกอบด้วย อาจารย์ นักศึกษา หลักสูตร การเตรียมการเรียนการสอน การดำเนินการสอน อุปกรณ์การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล

องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีการจัดการ ส่วนที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพนั้น มีปัจจัยที่เป็นข้อพิจารณาอยู่หลายด้าน ซึ่งนักการศึกษาทั้งหลายมีความเห็นตรงกันว่า ถ้าสถานศึกษาดี ครูดี หลักสูตรดี อุปกรณ์การเรียนการสอนดี การจัดการดีงบประมาณสนับสนุนเพียงพอแล้ว จะทำให้ผลผลิต คือ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษานั้นมีคุณสมบัติดีด้วย องค์ประกอบเหล่านี้ สามารถแบ่งออกได้ 5 ด้าน ดังนี้

1. อาจารย์ผู้สอน
2. การจัดการเรียนการสอน
3. หลักสูตร
4. การส่งเสริมการสอน
5. การประเมินการเรียนการสอน

3.1 องค์ประกอบด้านอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ เป็น องค์ประกอบที่สำคัญ และมีผลต่อบรรยากาศการเรียนรู้ของผู้เรียนในห้องเรียนมาก เพราะลักษณะของบุคลิกภาพของผู้สอนมีผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ และการปรับตัวของผู้เรียนจินตนา ยูนิพันธ์ (2527) ซึ่งสอดคล้องกับ พันทิภา อุทัยสุข (2525) ที่กล่าวว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบขึ้นเป็นตัวครูมีส่วนสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งสิ้น สามารถทำให้การเรียนรู้ประสบผลในทางบวกหรือลบ สิ่งเหล่านี้ได้แก่ บุคลิกภาพ พื้นฐานความรู้ทัศนคติและค่านิยมของผู้สอน เป็นต้น

วัลภา เทพหัสดิน (2524) ให้ทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ไว้ดังนี้

- 1) บทบาทของครู คือ มีภารกิจหลักในการสั่งสอน อบรม ให้ความรู้ทางวิชาการแก่ศิษย์ทั้งในและนอกห้องเรียน
- 2) บทบาทนักวิจัย คือ ผู้บุกเบิกเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ ศึกษารวบรวมแนวความคิดทฤษฎี และเหตุผลต่าง ๆ เพื่อสร้างภูมิวิชาการ หาแนวทางการศึกษาเพื่อนำมาเป็นประโยชน์ในการถ่ายทอดความคิดรวมถึงการนำไปประยุกต์ใช้ในสังคม
- 3) บทบาทผู้ให้บริการ โดยที่สถาบันอุดมศึกษาได้ชื่อว่าเป็นแหล่งวิชาการที่ก้าวหน้าทันสมัย จึงมีส่วนทำให้สถาบันอื่น ๆ หวังพึ่งพิงความรู้แขนงใหม่ ๆ อาจารย์จึงต้องมีบทบาท ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม
- 4) บทบาทในการรักษาและเผยแพร่วัฒนธรรม โดยที่อาจารย์มีอิทธิพลต่อความคิด และความประพฤติปฏิบัติของนิสิตนักศึกษาเป็นอย่างมาก อาจารย์จึงต้องมีหน้าที่ในการรักษาและเผยแพร่วัฒนธรรมให้คงไว้สืบไป

คุณภาพของการศึกษาจะดีหรือไม่เพียงใดนั้นย่อมเป็นผลโดยตรงจากการสอน การสอนที่จะประสบความสำเร็จจะต้องขึ้นอยู่กับผู้สอน คือ อาจารย์ผู้สอนเป็นสำคัญ ลักษณะของอาจารย์ผู้สอนมี 2 ลักษณะคือ ธรรมชาติผู้สอน และลักษณะพิเศษของผู้สอน ในส่วนของธรรมชาติของผู้สอนนับรวมถึงการ

ที่ผู้สอนต้องมีความแม่นยำในเนื้อหาและมีความรักความศรัทธา และหวังดีในตัวผู้เรียน ตลอดจนมีความสามารถในการดำเนินการสอน และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ในส่วนของความมีลักษณะพิเศษของผู้สอนนั้น รวมถึง การที่ผู้สอนมีความคิดและวิเคราะห์หวิพากษ์วิจารณ์ในบทเรียนได้อย่างลึกซึ้ง พร้อมทั้งยังมีความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้และชี้แนะผู้เรียน ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

กล่าวโดยสรุปลักษณะของอาจารย์ผู้สอน จะมีลักษณะบุคลิกพื้นฐาน อันได้แก่ ความกระตือรือร้น ความสนใจในตัวนักเรียน มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอน มีความซื่อตรง มีความสามารถในการเร่งเร้า การชี้แนะ ความอดทน ความสามารถในการแสดงความคิดเห็น ความสามารถในการร่วมมือกับผู้อื่น การรู้จักพิจารณาตัดสิน การรู้จักกาลเทศะ มีความเฉลียวฉลาด มีความใฝ่รู้และการวิจัย มีความทันสมัยและก้าวทันเทคโนโลยี

วรพร สังเนตร (2540) ได้กำหนดกรอบแนวความคิดการพัฒนาคุณภาพของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร สรุปใจความว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีคุณภาพต้องมีความรู้ความสามารถในด้านเทคนิคการสอน วิชาเกษตร ด้านเทคนิคทางด้านการเกษตร ด้านบุคลิกภาพของตนเองและด้านการจัดการและการบริหาร การสอน

Phipps (1980 อ้างถึงใน นพคุณ ศิริวรรณ และคณะ, 2543) ได้กล่าวไว้ในเรื่องทำอะไรจึงจะเป็นครูเกษตรที่ดี ไว้ดังนี้

- 1) มีความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพเกษตรเป็นอย่างดี (agriculture)
- 2) มีบุคลิกภาพและเจตคติที่ดี (Character and Personaliy)
- 3) มีความเข้าใจในชีวิตชนบท (Rural mindness)
- 4) เข้าไปเกี่ยวกับชีวิตคนในเมือง (urban mindness)
- 5) มีลักษณะการเป็นผู้นำ (leadership)
- 6) ตั้งใจที่จะทำงาน มีปณิธานแน่วแน่ที่จะสอน (commitment to teaching)
- 7) มีความมั่นใจในตนเอง (Self confidence)
- 8) มีความประณีต (neatness)
- 9) มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ทำที่อ่อนโยน (courtesy and manners)
- 10) มีความคิดที่ถึงามถูกต้องและมีเจตคติที่ดี (Courtesy and manners)
- 11) มีความตั้งใจที่จะร่วมมือกับทุกคน (willingness to cooperate)
- 12) มีคุณธรรมและหลักจรรยาในวิชาชีพ (professional ethic)
- 13) มีความตั้งใจที่จะทำงานอย่างแน่วแน่มั่นคง (willingness to work)
- 14) ใช้สติปัญญาและสมอง (intelligence)
- 15) มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ (emotional maturity)
- 16) มีร่างกายแข็งแรง (physical abilities)
- 17) ต้องดูแลตัวอย่างอยู่ตลอดเวลาในเรื่องสุขภาพ (health)

18) มีความรู้ในวิชาสามัญทั่ว ๆ ไป (general education)

19) มีความสนใจในสิ่งรอบข้างที่กว้างไกล (broad interest)

ยนต์ ชุ่มจิต (2531) ได้จำแนกบทบาทของครูไว้ดังนี้

1) บทบาทในการเป็นผู้พัฒนาเยาวชน โดยครูผู้สอนกระทำในสิ่งต่อไปนี้

1.1) การให้ความรู้ หมายถึง การให้ความรู้วิชาสามัญทั่วไป และวิชาชีพแก่นักศึกษา

1.2) ความรู้สึก หมายถึง สอนให้นักเรียนมีความสำนึกที่ดีต่อสังคม

1.3) ความคิด หมายถึง หาวิธีการต่าง ๆ มาส่งเสริมความคิดของเด็ก ให้รู้จักวิเคราะห์

สังเคราะห์ และประเมินผลการกระทำและเหตุการณ์ต่าง ๆ

2) บทบาทในการเป็นผู้นำด้านศีลธรรม จริยธรรม และค่านิยมแก่ประชาชน และเยาวชน คือการกระทำในสิ่งที่ดี ถูกต้อง เหมาะสม เช่น การประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างแก่ศิษย์และบุคคลทั่วไป

3) บทบาทในการส่งเสริมความมั่นคงทางศาสนา และวัฒนธรรมอันดีงามของชาติให้แพร่หลายออกไป

4) บทบาทในการพัฒนาสังคม ครูมีบทบาทในการพัฒนาสังคม โดยมีการกระทำดังนี้

4.1) เป็นผู้ให้การศึกษา

4.2) เป็นผู้นำ หรือเป็นผู้ริเริ่ม

4.3) เป็นผู้ปรับปรุงและส่งเสริม

4.4) เป็นที่ปรึกษา

4.5) เป็นผู้อำนวยความสะดวกและประสานงาน

5) บทบาทในการพัฒนาการเมืองการปกครอง

6) บทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจ

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2524) ได้จำแนกหน้าที่ของครูผู้สอนไว้ดังนี้

1) ต้องรู้จักวิเคราะห์ความต้องการในสังคม โดยรู้จักวิเคราะห์ปัญหาสังคม พิจารณาความต้องการของผู้เรียน สืบเสาะแสวงหาแหล่งวิชาการกำหนดปรัชญาและวัตถุประสงค์ในการสอน

2) วางแผนจัดการเรียนการสอน โดยเข้าร่วมในการพัฒนาโปรแกรมการศึกษาและการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตร

3) ปฏิบัติการสอน โดยการทำสอนในรูปแบบต่าง ๆ รู้จักประเมินผลการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

4) และใช้ระบบการบันทึก โดยใช้แบบบันทึกบุคคลสำหรับประเมิน บันทึกส่วนบุคคลเป็นแนวทางการแนะแนว

5) การวิจัย โดยให้ความร่วมมือกับโครงการวิจัย ทำการวิจัยและนำผลการวิจัยมาใช้พัฒนาการเรียนการสอน

ผู้สอนหรืออาจารย์ผู้สอนจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจต่อขบวนการสอนอย่างชัดเจน ความสำเร็จของการศึกษาจึงขึ้นอยู่กับผู้สอน ชาลซัย อินทรประวัตติ และ พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ (2533) กล่าวว่า ผู้สอนที่ดีต้องเข้าใจกระบวนการสอนที่สำคัญ 3 ประการ คือ

- 1) การเตรียมการสอน หรือการวางแผนการสอน
- 2) การดำเนินการสอน
- 3) การประเมินผลหลังสอน

การเตรียมการสอน

การเตรียมการสอน เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการจัดการเรียนการสอน การเตรียมการสอน เป็นการคิดไว้ล่วงหน้าว่าจะดำเนินการสอนอย่างไร เมื่อถึงเวลาสอนก็ดำเนินการตามที่ได้วางแผนไว้ การเรียนการสอนที่ปราศจากการเตรียมจะเป็นไปโดยขาดคุณภาพ ขาดเป้าหมายนักวิชาการหลายท่านได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการเตรียมการไว้ดังนี้

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2524) กล่าวว่า การเตรียมการสอนเป็นการเตรียมกิจกรรมในการคิดและกระทำของครู ก่อนที่จะเริ่มการสอนวิชาใดวิชาหนึ่ง สิ่งที่ต้องเตรียมการสอนจึงควรประกอบด้วย การกำหนดจุดมุ่งหมาย การคัดเลือกเนื้อหา การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนสื่อการเรียนและการประเมินผล

จินตนา ยูนิพันธ์ (2527) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการสอนว่าต้องมีขั้นตอน ดังนี้

- 1) ชั้นวิเคราะห์สภาพสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสิ่งช่วยในการสอนประกอบด้วยห้องที่ใช้สอน อุปกรณ์การสอน และวิธีการสอน เป็นต้น
- 2) ชั้นออกแบบการสอน ประกอบด้วยการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การเลือกเนื้อหาวิชา การเลือกกิจกรรมการเรียนการสอน และการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น
- 3) ชั้นออกแบบการประเมินผล ประกอบด้วย การกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เป็นต้น

สุพิน บุญชูวงศ์ (2532) กล่าวว่า การเตรียมการสอนเป็นการวางแผนการสอนไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การเรียนการสอน ของนักศึกษาบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

การเตรียมการสอนที่ดี ครูต้องเตรียมการสอนอย่างเป็นลำดับขั้น ไม่ใช่การใช้ความคิดคำนึงและนำไปใช้เลย ซึ่งคล้าย ๆ กับการลองผิดลองถูก Anderson (1972 อ้างถึงใน พวงรัตน์ เลากุลสานต์, 2537) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นในการเตรียมการสอนไว้ดังนี้

- 1) ระบุเรื่องและวัตถุประสงค์ทั่วไปสำหรับบทเรียนที่จะสอน
- 2) ระบุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่แน่นอน
- 3) วิเคราะห์พฤติกรรมที่แน่นอนที่จะทำให้นักศึกษาทำเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์
- 4) วางเค้าโครงที่จะสอน
- 5) กำหนดขอบเขตในการเริ่มบทเรียน และวิธีทราบความสำเร็จของวัตถุประสงค์ที่วางไว้

6) ทดลองทำการปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง

บารุง กลัดเจริญ และ นวีวรรณ กินาวงศ์ (2527) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการเตรียมการสอนว่า การเตรียมการสอนคือการวางแผนการสอนล่วงหน้า เป็นการเตรียมตัวครูผู้สอน โดยการบันทึกการสอน การเตรียมสื่อการสอนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามลำดับขั้นและบรรลุตามจุดประสงค์ที่วางไว้

สังค์ อุทรานันท์ (2523) ให้ความหมายในการเตรียมการสอน หรือวางแผนการสอนว่าเป็นการคิดล่วงหน้าอย่างรอบคอบว่าจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไรแล้วจึงนำไปดำเนินการไปตามแผนงานที่กำหนดไว้

จากที่กล่าวมา อาจสรุปได้ว่า การเตรียมการสอนหรือการวางแผนการสอน เป็นการกำหนดหรือวางแผนในการสอนไว้ล่วงหน้าก่อนจะทำการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามลำดับขั้น และบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

การวางแผนการสอนเป็นงานที่มีประโยชน์ เพราะนอกจากจะทำให้การสอนมีจุดมุ่งหมายชัดเจน ทำให้ผู้สอนทราบถึงกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติอย่างชัดเจนในขณะที่ดำเนินการสอนแล้วยังมีประโยชน์ในด้านอื่น ๆ อีกดังนี้

- 1) ช่วยทำให้ครูมีความมั่นใจ
- 2) ช่วยให้นักเรียนเกิดความเลื่อมใส ศรัทธาในตัวครู
- 3) ให้ข้อมูลว่านักเรียนได้เรียนอะไรไปบ้างแล้ว
- 4) ช่วยให้การสอนของครูดีขึ้น ไม่เกิดความสับสน

สุพิน บุญชูวงศ์ (2532) ให้ทัศนะเกี่ยวกับประโยชน์ของการเตรียมการสอนว่า

- 1) ช่วยสร้างความมั่นใจให้กับครู
- 2) นำไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอน เพราะสามารถวิเคราะห์หาข้อบกพร่องหรือปัญหาต่าง ๆ ที่ผ่านมาได้

- 3) ช่วยให้ครูมีความรอบคอบเกี่ยวกับการเลือกความมุ่งหมายและกิจกรรมการเรียน
- 4) ช่วยสนองความต้องการของเด็กและความสนใจของเด็กได้เหมาะสม
- 5) ช่วยให้ประสิทธิภาพการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน
- 6) ช่วยให้ครูมีเวลาเตรียมสื่อการเรียนการสอนก่อนทำการสอน
- 7) ช่วยให้การประเมินผลเหมาะสม และมีประสิทธิภาพโดยตรง ตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

กุลยา ดันติพลาชิวะ (2524) ให้ทัศนะว่าการวางแผนการสอนมีประโยชน์ต่อตัวครูในแง่สร้างความมั่นใจ ทำให้สอนได้ดี มีประโยชน์ทางการเรียนรู้อย่างแท้จริงแก่ผู้เรียน

บารุง กลัดเจริญ และ นวีวรรณ กินาวงศ์ (2527) กล่าวว่า ประโยชน์ของการเตรียมการสอน สรุปได้ดังนี้

1) ช่วยให้ผู้สอนเข้าใจหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และสาระสำคัญของหลักสูตรเพื่อจะรู้ว่าในการจัดการเรียนการสอนนั้น ทำไม การสอนควรยึดหลักการอะไร และสิ่งที่จะสอนมีขอบข่ายแค่ไหน ถ้าครูเข้าใจหลักสูตรในลักษณะนี้ก็จะช่วยให้การสอนมีคุณภาพ และบรรลุเป้าหมาย

2) ช่วยให้ทราบความคิดรวบยอด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผล และการประเมินผลล่วงหน้า

3) ช่วยให้ผู้สอนมีความพร้อมในการสอน

4) ช่วยในการบริหาร บริการ การนิเทศ การติดตามผล และการจัดครูเข้าสอนแทนได้

จากที่กล่าวมาซึ่งเห็นได้ชัดว่า การเตรียมการสอนมีประโยชน์ทั้งแก่ตัวครูผู้สอน ผู้เรียน และผู้บริหาร จึงควรที่อาจารย์และผู้บริหารจะได้ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก

เกี่ยวกับแนวทางการวางแผนการสอนนั้น สุพิน บุญชูวงศ์ (2532) กล่าวว่า การวางแผนการสอนมี 2 แนว คือ

1) การวางแผนระยะยาว คือการวางแผนที่ยึดหน่วยการสอน ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาสาระค่อนข้างกว้าง ต้องใช้เวลาในการสอนเป็นสัปดาห์ หรือเป็นเดือน เป็นภาคเรียน และเป็นปี โดยทำเป็นโครงการสอน

2) การวางแผนระยะสั้น หมายถึง การวางแผนของแต่ละบทเรียน แต่ละเรื่องให้เป็นที่ไปตามมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจทำให้มีรูปแบบต่าง ๆ กัน ซึ่งเรียกว่า บันทึกการสอนหรือแผนการสอน

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2524) มีแนวความคิดคล้าย ๆ กับ สุพิน บุญชูวงศ์ กล่าวว่า การวางแผนการสอนมี 2 ชนิด คือ

1) แผนการสอนระยะยาว (long – rang plan) เป็นแผนการสอนกว้าง ๆ ตลอดภาคเรียนที่แสดงจำนวนชั่วโมงสอน หัวข้อ เนื้อหาวิชา กิจกรรมและอุปกรณ์ในแต่ละชั่วโมงตลอดทั้งวิชาว่าจะทำอะไรบ้าง

2) การวางแผนประจำวันเป็นการเตรียมบทเรียนการสอน โดยทำเป็นบันทึกการสอนละเอียดเป็นรายชั่วโมงเพื่อกำหนดว่าจะสอนเรื่องอะไร อย่างไร มีจุดประสงค์ใด ประเมินผลอย่างไรในแต่ละชั่วโมง ลักษณะการเขียนแผนประเภทนี้แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ ลักษณะแรกเป็นการบรรจุหัวข้อเรื่องที่สอนโดยละเอียด แต่ไม่ใส่เนื้อหาแล้วกำหนด กิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจนส่วนอีกลักษณะหนึ่งเป็นการเขียนรายละเอียดของเนื้อหาลงไปบันทึกการสอนด้วยส่วนลักษณะอื่น ๆ เหมือนกับลักษณะแรก

ในการวางแผนการสอนที่ได้นั้น สุพิน บุญชูวงศ์ (2532) บำรุง กลัดเจริญ และ ฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2527) ให้ข้อคิดว่าอาจารย์ควรปฏิบัติดังนี้

1) ศึกษาตัวหลักสูตร

2) ศึกษาเอกสารหลักสูตรอื่น ๆ

3) ศึกษาวิธีการวัดและประเมินผลการเรียน

จินตนา ยูนิพันธ์ (2527) สุพิน บุญชูวงศ์ (2532) ได้แบ่งชั้นการวางแผนการสอนให้ละเอียดขึ้น โดยได้จำแนกไว้ดังนี้

1) ชั้นวิเคราะห์สภาพสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องวิเคราะห์สภาพสิ่งแวดล้อมที่จะช่วยในการสอน เป็นต้นว่า ห้องที่ใช้สอน อุปกรณ์การสอนมีความพร้อมและเหมาะสมเพียงพอหรือไม่ นอกจากนี้จะต้องคำนึงถึงวิธีการที่จะทำให้การสอนเป็นไปโดยราบรื่น และวิเคราะห์เกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างผู้สอนและผู้เรียนในขณะนั้น จะเป็นอุปสรรคหรือส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนหรือไม่อย่างไร

2) ขั้นตอนการออกแบบการสอน มีขั้นตอนดังนี้

2.1) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2) จัดเรียงจุดประสงค์ตามลำดับก่อนและหลัง ซึ่งผู้สอนต้องการให้ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

2.3) เลือกเนื้อหาวิชาผู้สอนจะกำหนดเนื้อหาวิชาเพื่อที่จะนำผู้เรียนมีพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์การเรียนรู้

2.4) เลือกกิจกรรมการสอน ซึ่งจะรวมถึงการเลือกวิธีสอนและการเลือกอุปกรณ์การสอน

2.5) เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องกระทำ และเป็นประสบการณ์ที่ผู้เรียนจะได้รับระหว่างการดำเนินการสอนของผู้สอน

3) ขั้นตอนการออกแบบประเมินผล การออกแบบประเมินผลควรเริ่มต้นจากการกำหนดการเรียนรู้ก่อนเรียน เพราะการกำหนดการเรียนรู้ก่อนเรียนจะเป็นพื้นฐานในการประเมินการเรียนรู้ก่อนเรียนของผู้เรียนว่า ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะคิดหรือทักษะใดบ้างและผู้เรียนต้องการความรู้ ทักษะคิดและทักษะใดเพิ่มขึ้น การกำหนดวิธีการประเมินการเรียนรู้ ก่อนเรียนผู้สอนจะต้องวางแผนว่าจะทำการประเมินผลก่อนเรียนอย่างไร เป็นต้นว่า ทำในลักษณะแบบทดสอบก่อนเรียนก็ได้และในการเตรียมการสอน ผู้สอนจำเป็นต้องวางแผนการประเมินวิธีการสอนของตน

จากที่กล่าวมาอาจสรุปได้ว่า การเตรียมการสอนหรือการวางแผนการสอนเป็นการกำหนดแนวทางในเรื่องที่จะสอนไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะทำการสอน ซึ่งเตรียมการสอนมีทั้งการวางแผนระยะสั้นและระยะยาว สำหรับการวางแผนการสอนนั้นมีขั้นตอนต่าง ๆ คือ ชั้นวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขั้นออกแบบการสอน และขั้นออกแบบประเมินผล ในการเตรียมการสอนที่ดีนั้นจะต้องศึกษาหลักสูตร เอกสารนั้น ๆ และศึกษาการวัดและประเมินผล

การดำเนินการสอน

การดำเนินการสอน เป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้สอน เป็นขั้นตอนปฏิบัติการเมื่อครูผู้นำแผนการสอนที่เตรียมไว้มาใช้ ผู้สอนต้องใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ นับตั้งแต่การเลือกกลวิธีในการสอน การใช้อุปกรณ์และกิจกรรมการสอน เพื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด

ผกา สัตยธรรม (2524) ได้เสนอข้อคิดในการดำเนินการสอนไว้ดังนี้

- 1) การดำเนินการสอน ควรให้ผู้เรียนเป็นผู้คิดและปฏิบัติด้วยตนเอง เพราะผลที่ได้รับย่อมลึกเข้าไปในจิตใจ มากกว่ารับฟังจากครูอาจารย์
- 2) อาจารย์จะเป็นผู้แนะนำและให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย
- 3) การดำเนินการสอน ควรจัดลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก หรือจากสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวมากที่สุด แล้วขยายให้กว้างออกไป

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2524) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินการสอนไว้ดังนี้

- 1) การดำเนินการสอนในชั่วโมงแรก เป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะผู้เรียนมีความตั้งใจและอยากรู้จักทั้งผู้สอนและวิชาที่เรียน ผู้สอนจึงควรได้แนะนำตนเอง ทำความรู้จักผู้เรียน และแนะนำวิชาที่เรียนด้วยการแจจโครงร่างวิชาเรียน พร้อมทั้งอธิบาย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะ
- 2) การดำเนินการสอนในครั้งต่อไป มีความสำคัญเช่นกัน การเริ่มต้นสอนแต่ละชั่วโมงควรทบทวนการสอนครั้งก่อนด้วยเพื่อความต่อเนื่อง และช่วยให้ดำเนินการสอนในแต่ละครั้งน่าสนใจ ควรเปิดโอกาสให้ซักถามและจบเรียนในแต่ละครั้งอย่างมีข้อคิดและข้อสรุปที่ดี

การดำเนินการสอนในชั่วโมงแรก หรือชั่วโมงต่อไป จะได้ผลดีเมื่อครูผู้สอนมีความรู้ในเรื่องกฎของการสอนและกฎของการเรียนที่สำคัญดังนี้

- 1) ทำการสอนให้เหมาะสมกับความเจริญเติบโตของผู้เรียน
- 2) ควรคำนึงถึงความพร้อมของผู้เรียนไว้ล่วงหน้า และจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนทดลองทำ ถ้าไม่ถูกต้อง ก็ปรับปรุง
- 3) ควรให้ผู้เรียนได้ทราบถึงผลของการกระทำของตนเองในทันที และถ้าผู้เรียนกระทำสิ่งใดแล้วได้รับผลเป็นที่หน้าพอใจ ผู้เรียนจะอยากทำสิ่งนั้นซ้ำอีก
- 4) ควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และไม่แสดงให้ผู้เรียนรู้สึกว่าตนแตกต่างจากคนอื่น
- 5) ผู้สอนจะต้องรู้จักจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ และผู้เรียนจะต้องมีความสนใจ มีความมุ่งหมาย และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนนั้น
- 6) ประสบการณ์เรียนรู้ที่ดี จะต้องให้ผู้เรียนใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านรวมกัน หรืออย่างน้อยก็ต้องใช้ประสาทสัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่งที่เหมาะสม

ชาญชัย อินทรประวัตติ และ พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ (2533) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินการสอน โดยสรุปมี 4 ขั้นตอนคือ

- 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียนเป็นการจัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนที่ช่วยกระตุ้นหรือทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจให้ได้มากที่สุด ซึ่งกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนอาจประกอบด้วยทบทวนเรื่องที่เรียนไป

แล้ว การสนทนาเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ไป ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องที่สอน การตัดข่าวจากหนังสือพิมพ์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่สอน เป็นต้น

2) ชั้นสอน เป็นการจัดกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด การแก้ปัญหา ทักษะทางกาย และเจตคติ ตรงตามจุดประสงค์ของบทเรียน เวลาที่ใช้ในชั้นนี้จะมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ

3) ชั้นสรุป เป็นการรวบรวมย่อความ เพื่อความสะดวกในการจดจำและการจดบันทึกการสรุป ควรทำทันทีที่การสอนเสร็จ โดยที่ต้องสรุปแนวคิดและสาระสำคัญ ของการสอนในบทนั้น ๆ

4) ชั้นประเมินผล เป็นการดำเนินการปฏิบัติตามแผนการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งหมด ซึ่งอาจประเมินขณะสอนโดยการสังเกต การอภิปราย การรายงานผล การตอบคำถามและการทำแบบบันทึก เป็นต้น

Mills (1977 อ้างถึงใน พวงรัตน์ เลากุลสถานต์, 2537) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงในการสอนมีดังนี้

- 1) ความมุ่งหมายของการสอน
- 2) ความรู้พื้นฐานของผู้เรียน
- 3) การกำหนดรูปแบบวิธีการสอน
- 4) การใช้อุปกรณ์การสอน
- 5) การประเมินผลการสอน

จึงเห็นได้ว่าการดำเนินการสอน ผู้สอนจะต้องกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมาย ที่วางไว้ รวมทั้งนำหลักการสอนต่าง ๆ มาใช้ เช่น การจูงใจ การเลือกกิจกรรม การคำนึงถึงความพร้อม การจัดลำดับก่อนหลัง และการใช้อุปกรณ์การสอน เป็นต้น การดำเนินการสอนจึงเป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอน จะต้องใช้ความรู้ความสามารถของตนเข้ามาช่วยดำเนินการ ผลการสอนจึงจะบรรลุตามวัตถุประสงค์

การประเมินผลหลังการสอน

การประเมินผลหลังการสอนเป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้เพียงใด การประเมินผลหลังการเรียนการสอน ควรประเมินว่าผู้เรียน ได้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและทัศนคติในเรื่องที่เรียนเพียงใด อาจประเมินในขณะที่สอน โดยการสังเกต การอภิปราย การรายงานผล การตอบคำถาม สังเกตจากสรุปบทเรียนโดยผู้เรียนการทำแบบฝึกหัด สังเกตจากการเล่นเกม ส่งเสริมการเรียน

3.2 องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอน

องค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง โดยลักษณะกิจกรรมที่สนับสนุนให้ผู้เรียนคิดเอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามทางสติปัญญา เกิดทักษะ ได้ปฏิบัติจริง ดังนั้นหาก

ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม และคำนึงถึงสภาพความแตกต่างของเนื้อหาวิชา และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาวิชาเรียนอย่างเต็มที่ตามความสามารถแล้วก็จะทำให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถออกไปรับใช้สังคม ประเทศชาติต่อไป

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การบวนการที่ดำเนินการในห้องประกอบของการจัดการศึกษา บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบาย อันได้แก่ การจัดบุคลากร การจัดทำตารางสอน การจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ สนับสนุนการเรียนการสอน การผลิตสื่อ การจัดห้องเรียนและอาคาร การบริหารงานบุคคล ในการจัดการศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ได้กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายโดยเน้นการพัฒนาบุคลากร

การจัดการเรียนการสอน เป็นการให้การศึกษาพัฒนาผู้เรียน ในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ การจัดการเรียนการสอนให้ได้ผลดี ต้องพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับองค์ประกอบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกัน

ประนอม แสงจันทร์ (2529) กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลาย ๆ อย่างที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น อาจารย์ผู้สอน หลักสูตร เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนการสอนและปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนอื่น ๆ เป็นต้น

ทวีป อภิสัทธี (2523) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนการสอน 5 องค์ประกอบที่สำคัญคือ 1) อาจารย์ 2) นักศึกษา 3) ผู้เรียน 4) อุปกรณ์การเรียนการสอน และ 5) การวัดและการประเมินผล

ผดุงศักดิ์ สนเทศ (2529) กล่าวว่า องค์ประกอบของการเรียนการสอนที่สำคัญประกอบด้วย 1) หลักสูตร 2) อาจารย์ 3) ผู้เรียน 4) กระบวนการเรียนการสอน และ 5) การบริหารและการบริการสนับสนุนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบการเรียนการสอน ประกอบด้วย อาจารย์ นักศึกษา หลักสูตร การเตรียมการเรียนการสอน การดำเนินการสอน อุปกรณ์การเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล

กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งสำหรับการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับวิธีการในการสอน เพราะวิธีสอน คือ การจัดกิจกรรมแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมให้ผู้เรียนเพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามและพัฒนาไปในทางที่พึงปรารถนา (วาริ ธีระจิตร, 2530)

วิธีการสอนมีอยู่มากมายหลายวิธีแต่วิธีการสอนหลักที่ใช้ในหลักสูตรศึกษามืออยู่ 4 วิธี คือ

- 1) การสอนแบบบรรยาย
- 2) การสอนแบบอภิปราย
- 3) การสอนแบบสัมมนา
- 4) การสอนโดยให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

1) การสอนแบบบรรยาย เหมาะสำหรับการสอนกับคนเป็นจำนวนมาก ให้ความสำคัญกับผู้บรรยายมาก เปิดโอกาสให้ผู้สอนได้คิดและใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ในการเรียนรู้ แต่เป็นการประหยัดเวลา และเหมาะสมกับการสอนเรื่องใหม่ ๆ ที่ผู้เรียนยังไม่มีความรู้มาก่อนเลย

2) การสอนแบบอภิปราย เป็นการสอนสำหรับผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งพอสมควร จะใช้เป็นพื้นฐานในการร่วมอภิปรายแก้ปัญหาต่าง ๆ เป็นการสอนโดยเน้นความสำคัญที่ผู้เรียน แต่อย่างไรก็ดี ผู้สอนจะต้องคอยแนะนำตลอดจนสรุปอภิปราย ซึ่งประเด็นให้กระจ่างเพื่อที่ผู้เรียนจะได้มีความมั่นใจว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด เพราะเหตุใด แต่ผู้สอนก็ควรระมัดระวังในบทบาทของตนเอง โดยเฉพาะการกระตุ้นให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง

3) การสอนแบบสัมมนา เป็นการสอนโดยให้ผู้เข้าสัมมนาล้วนเป็นผู้รอบรู้เรื่องต่าง ๆ เป็นอย่างดีแล้วเข้าร่วมกันแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง การสอนด้วยวิธีนี้มีกนิยมนำสอนผู้เรียนกำลังจะจบหลักสูตรหรือนิยมนำสอนในวิชานั้นสูงในหลักสูตรต่าง ๆ การดำเนินการสัมมนาจะดำเนินการโดยผู้ร่วมสัมมนาเอง อาจารย์จะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำทั่วไป

4) การสอนโดยให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เป็นการสอนอีกแบบหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมมาก โดยเฉพาะในการศึกษาระดับปริญญาตรี กล่าวคือ ผู้เรียนเลือกศึกษาปัญหาใดปัญหาหนึ่งภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เรียนวางโครงการศึกษาตลอดจนผลงานที่คาดหวังเสนอขอความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วผู้เรียนก็ดำเนินการแสวงหาความรู้ในปัญหาที่เลือกด้วยตนเองถ้ามีปัญหาติดขัดก็ขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาได้ ในกรณีนี้ผู้เรียนค่อนข้างมีอิสระในการเรียนรู้เป็นอันมากต้องมีสมาธิและวินัยในการศึกษาหาความรู้ค่อนข้างสูง หนังสือ วารสาร และอุปกรณ์การศึกษาอื่นมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการสอนด้วย วิธีนี้ผู้สอนต้องเชี่ยวชาญในเรื่องที่ผู้เรียนศึกษาอย่างแท้จริงจึงจะสามารถให้คำแนะนำได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกระบวนการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้นักศึกษาเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ลักษณะการสอนที่ดี คือ การจัดให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด หรือด้านสมรรถนะทางกาย และมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ การกำหนดวิธีการสอน ผู้สอนจะยึดตัวผู้สอน สื่อการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เป็นสำคัญ การสอนวิชาเกษตรผู้สอนจะให้ทั้งความรู้ ทักษะปฏิบัติ และเจตคติที่ดีต่อผู้เรียน ฉะนั้นผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมิใช่ ผู้สอนเป็นฝ่ายแสดงเป็นฝ่ายเดียว (ฉัตรชัย คະชา, 2533)

3.3 องค์ประกอบด้านหลักสูตร

องค์ประกอบด้านหลักสูตรเนื้อหาวิชานั้น มีความสำคัญและความจำเป็นต่อการศึกษาทุกระดับ หลักสูตรเป็นตัวกำหนดการสอน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของกระบวนการศึกษา เพราะเป็นตัวกำหนดให้ผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายที่พึงปรารถนา ดังนั้น การจัดหลักสูตรเนื้อหาวิชาจึงต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม

ตุมิตร คุณานุกร (2520, อ้างในรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตร ปวส. ปริญญาตรี สำนักบริการ และทดสอบ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, 2533 : 10) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่า มี 4 องค์ประกอบด้วยกันคือ

1. ความมุ่งหมาย (Objective)
2. เนื้อหา (Content)
3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation)
4. การประเมินผล (Evaluation)

ในการทำงานเดียวกัน อนก เพ็ชรอนุกุลบุตร (2524, อ้างในรายงานวิจัยประเมินหลักสูตร ปวส. ปริญญาตรี สำนักบริการและทดสอบ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, 2533 : 10) ก็ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่า ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ส่วน โดย 2 ส่วนแรก เป็นองค์ประกอบหลัก และ 3 ส่วนหลังเป็นองค์ประกอบเสริม ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายและจุดประสงค์ของหลักสูตร (Goal and Objective) ที่จะผลิตบุคคลให้มีลักษณะอย่างไร ซึ่งมีอยู่หลายระดับ ทั้งในระดับทั่วไปและระดับเฉพาะเจาะจง จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดของหลักสูตร

2. เนื้อหา (Content) หลักสูตรต้องมีเนื้อหาเพื่อเป็นเครื่องมือที่จะเรียนจะสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมาย หลักสูตรอาจแบ่งเป็นเนื้อหากว้าง ๆ ในระดับทั่วไป หรือ เฉพาะเจาะจงในระดับสาขาวิชา กระบวนวิชา หรือ แต่ละหน่วย แต่ละตอนของกระบวนวิชา

3. กระบวนการ (Procedure) หลักสูตรต้องบ่งแนวในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้แก่ แนวการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งกระบวนการอื่นๆ ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปตามเป้าหมายของการศึกษาและหลักสูตรเฉพาะนั้น ๆ

4. เอกสารประกอบหลักสูตร (Curriculum Material) หลักสูตรที่สมบูรณ์เพียงพอที่จะนำไปปฏิบัติได้จริง ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร จะต้องมียเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ อย่างพร้อมมูล เช่น ตำรา แบบเรียน โครงการสอน ฯลฯ

กูด (Good, 1945 อ้างในรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตร ปวส. และปริญญาตรี สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล 2533 : 9) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการคือ

1. กลุ่มรายวิชาที่จัดไว้เป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาให้จบชั้นหรือได้รับประกาศนียบัตรในสาขาวิชาเอกที่ได้ศึกษา
2. แผนโดยทั่วไปทั้งหมดของเนื้อหา หรือสิ่งที่จะสอน ที่สถานศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนให้บรรลุถึงคุณภาพ เพื่อให้จบชั้นหรือได้รับประกาศนียบัตร หรือเข้าสู่สาขาวิชาชีพ
3. กลุ่มประสบการณ์การศึกษาภายใต้การแนะนำของสถาบันการศึกษาที่ออกแบบให้การฝึกหัดและประสบการณ์ที่ดีที่สุดแก่ผู้เรียน เพื่อให้สามารถออกไปดำรงชีวิตในสังคม หรือมีคุณภาพสำหรับวิชาชีพ

โบแคม (Beauchem, 1975 อ้างในรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตร ปวส. ปริญญาตรี สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล 2533 : 9) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หมายถึงแผนงานที่อธิบายถึงขอบข่ายและการจัดเตรียม โปรแกรมการศึกษาในสถาบันการศึกษา ในแผนงานอาจประกอบด้วย ข้อความที่บอกถึงความต้องการเป็นหลักที่เป็นแนวทางสำหรับวางแผนการสอน วัตถุประสงค์ของสถาบันการศึกษา โครงสร้าง เนื้อหา สาระ และกระบวนการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการประเมินคุณค่า ประสิทธิภาพของหลักสูตร และระบบของหลักสูตร

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2532, อ้างในรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตร ปวส. ปริญญาตรี สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, 2533 : 9) ได้กล่าวถึงหลักสูตรว่า ในทางปฏิบัติ การให้นิยาม และความหมายมักจะแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา เพราะขอบเขตหน้าที่และภาระของการศึกษาในแต่ละระดับนั้นแตกต่างกัน ในวงการศึกษาระดับประถมศึกษาให้ความหมายของหลักสูตร มักครอบคลุมประสบการณ์ทั้งหมด และทุกอย่างที่โรงเรียนจัดขึ้นเพราะเด็กอยู่ในสายตาและการดำเนินการของครูตลอดเวลา สูงขึ้นมาในระดับมัธยม การทำความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรเปลี่ยนไป บางเล็กน้อย โดยหลักสูตรจะหันมาเน้นเรื่องเนื้อหาและกิจกรรมในห้องเรียนมากขึ้น และมีการแยกกิจกรรมนอกห้องเรียนออกมาเป็นกิจกรรมนอกหลักสูตร หรือเสริมหลักสูตรต่าง ๆ ที่เข้าใจกัน ในปัจจุบัน แต่เมื่อมาถึงระดับอุดมศึกษา หลักสูตรจะหันมาเน้นพิเศษในเรื่องของเนื้อหาและองค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับเนื้อหา รวมทั้งกิจกรรมที่ดำเนินไปเพื่อเนื้อหาดังกล่าว ทั้งนี้เพราะชีวิตนอกห้องเรียนนอกเหนือจากเนื้อหาแล้ว อาจารย์จะมีบทบาทน้อย ผู้เรียนย่อมมีอิสระที่จะรับและเลือกโดยเสรี

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรในระดับอุดมศึกษา หมายถึง เอกสารที่กำหนดโครงการทางการศึกษา ซึ่งครอบคลุมถึงจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา รายวิชา กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับเนื้อหาวิชา และรายวิชาเหล่านั้น

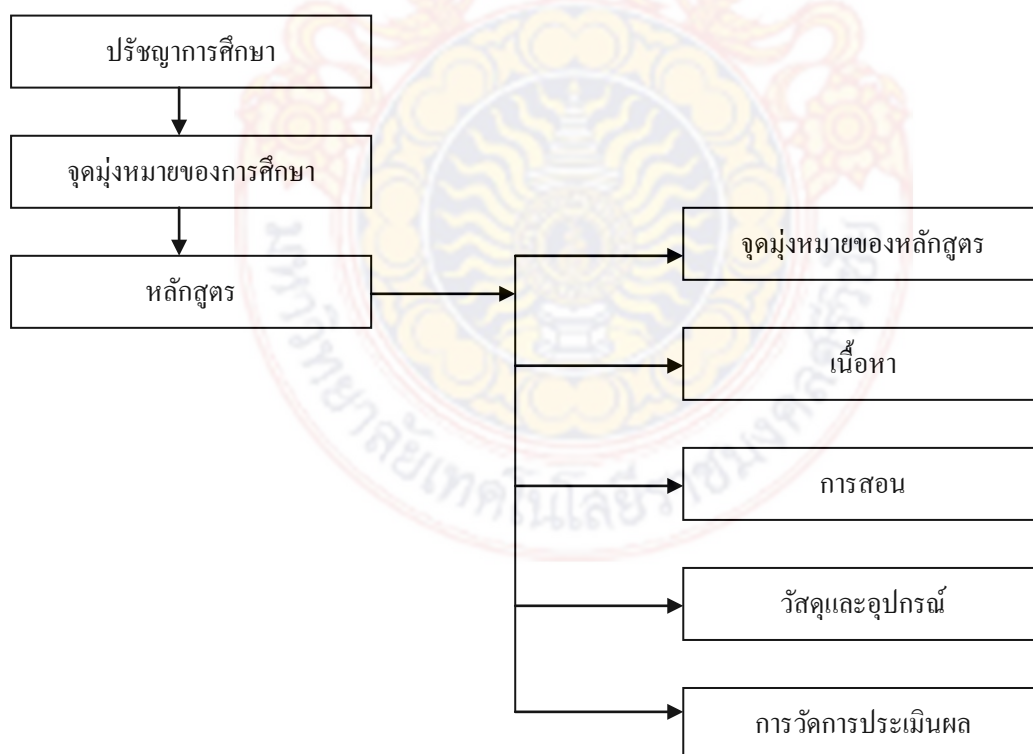
ทวีป อภิสัทธี (2523) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากของการเรียนการสอน เพราะว่าหลักสูตรจะเป็นตัวชี้นำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการในการเรียนการสอน ครูต้องยึดหลักสูตรเป็นเกณฑ์และหลักสูตรที่คตินั้นเป็นหลักสูตรที่สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมและประเทศชาติ ทั้งในปัจจุบันและวางแผนไว้เพื่ออนาคต ส่วน วิชัย วงษ์ใหญ่ (2533) ได้ให้

ทัศนะว่า การเรียนการสอนจะดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนจะต้องรู้ถึงหลักสูตร และวิธีใช้หลักสูตรด้วย

จากที่ได้กล่าวมาสรุปได้ว่าหลักสูตรและการสอนมีความสัมพันธ์ และต่อเนื่องกันอย่างมาจะพิจารณาได้จากความหมายและลักษณะที่ดีของหลักสูตรและการสอน ซึ่งมีผู้ให้ทัศนะไว้ต่าง ๆ

สมบัติ แสงรุ่งเรือง (2524) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้สองนัย คือ ความหมายอย่างแคบ หลักสูตร หมายถึง รายวิชาที่กำหนดให้เรียนเพื่อออกประกาศนียบัตร หรือ ปริญญาบัตรเพื่อรับรองคุณสมบัติในการประกอบอาชีพ ส่วนความหมายอย่างกว้าง หลักสูตร เป็นประสบการณ์ทั้งหลายทั้งในและนอกห้องเรียน ที่โรงเรียนจัดขึ้นให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรและการสอนนั้น เขากล่าวว่าการสอนเป็นส่วนหนึ่งของ หลักสูตร ดังนั้น ครูผู้สอนจึงต้องอ้างอิงหรือยึดถือหลักสูตรเป็นแนวทางในการสอน ทั้งนี้เพราะ

- 1) หลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษา เป็นแผนของการจัดการศึกษาที่มีจุดหมาย มีเนื้อหา กรรมวิธีดำเนินงาน เครื่องมือในการดำเนินงานและวัดผล
 - 2) หลักสูตรเป็นเกณฑ์ของการศึกษาระดับต่าง ๆ สำหรับใช้ในการประเมินผลการศึกษาของประเทศ
 - 3) หลักสูตรเป็นเกณฑ์สำหรับประเมินผลการสอนของครู
- สำหรับความสัมพันธ์ของหลักสูตร การสอน และปรัชญาการศึกษา เขียนเป็นแผนภูมิ ดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 6 ความสัมพันธ์ของหลักสูตร การสอน และปรัชญาการศึกษา (สมบัติ แสงรุ่งเรือง, 2524)

ไพศาล หวังพานิช (2524) ให้ความหมายของหลักสูตรว่าเป็นองค์ประกอบของการศึกษาที่ทำหน้าที่กำหนดลักษณะของเป้าหมาย โดยเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะต่าง ๆ ที่จำเป็นที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงความต้องการของปรัชญาการศึกษา

บำรุง กลัดเจริญและฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2527) ได้สรุปความหมายของหลักสูตรว่าหลักสูตรคือเอกสารหลักสูตร กระบวนการของครู กระบวนการเรียนของเด็กและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

ชาญชัย อินทรประวัตติ (2523) ให้ทัศนะว่า หลักสูตรหมายถึง ประมวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้นักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีทักษะ และเกิดทัศนคติที่ดีในการดำรงชีวิต เกี่ยวกับลักษณะของหลักสูตรที่ได้นั้น รุ่งทิวา จักรกร (2527) กล่าวว่าหลักสูตรที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

- 1) สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการปกครองประเทศ
- 2) ใช้ประโยชน์ได้และเป็นจริงและควรจะรวมความรู้ และทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในปัจจุบันและอนาคต
- 3) ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- 4) มีความยืดหยุ่น
- 5) ประกอบด้วยกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์และประสบการณ์ที่มีความหมาย
- 6) ส่งเสริมค่านิยมในระบอบการปกครองของประเทศ
- 7) ช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม
- 8) มีผู้ร่วมทำหลายฝ่าย เพื่อตอบสนองความต้องการของมวลชน
- 9) ปรับให้เข้ากับสภาพการณ์ปัจจุบันได้

สำหรับส่วนประกอบของหลักสูตรนั้น ชาญชัย อินทรประวัตติ (2523) ได้กล่าวว่าหลักสูตรมีส่วนประกอบสำคัญสองส่วน คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับเนื้อหาวิชา จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นส่วนที่บอกให้ผู้สอนทราบว่าต้องสอนให้ผู้เรียนทำอะไรบ้าง ส่วนเนื้อหาจึงเปรียบเสมือนเครื่องมือที่จะนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษาคือ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

3.4 องค์ประกอบด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน

ปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่แวดล้อมตัวผู้เรียนที่มีผลต่อการเรียนของนักศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น อัน ได้แก่ ห้องเรียนที่มีอุณหภูมิที่เหมาะสม มีอาคารสถานที่ที่สะดวกสบาย และเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา นอกจากนี้ ต้องมีห้องสมุดที่มีคุณภาพและมีการบริการที่ดี และมีตำราเรียนที่เพียงพอ เพราะถือเป็นแหล่งวิทยาการที่เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่ง อีกทั้งต้องมีทั้งโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ที่เพียงพอ เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ รวมทั้งเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์ วิดีโอ และอื่น ๆ เช่น

ห้องสมุด

ห้องสมุดเป็นส่วนหนึ่งและเป็นส่วนสำคัญยิ่งของสถานศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาทั้งระบบ ที่มีการจัดหมวดหมู่ประเภทความรู้ให้แก่ผู้เรียนตามหลักสูตรมุ่งให้ผู้เรียนรู้จักวิธีเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการค้นคว้าแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปสู่การคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ตามหลักการ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่สร้างขึ้นจากการปรับสภาพให้เข้ากับความเป็นไปของสังคม ที่เปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากอิทธิพลของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เข้ามามีผลกระทบต่อสถานะของสังคมในปัจจุบัน ห้องสมุดจึงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการเรียนการสอน

อาคารสถานที่ และ บริเวณสภาพแวดล้อม

คำว่าสิ่งแวดล้อม หรือ Environment มาจากคำกริยา Environ แปลว่า รอบ ๆ ได้มีผู้นิยามความหมายคำ ๆ นี้ไว้ต่าง ๆ กัน สรุปใจความได้ว่า “สิ่งแวดล้อม หมายถึง ปัจจัยภายนอกทุกสิ่งทุกอย่างที่อาจมีอิทธิพลและผลกระทบต่อโอกาสที่สิ่งมีชีวิตตัวใดตัวหนึ่งมีชีวิตรอดและเจริญพันธุ์”

สิ่งแวดล้อม จึงมีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา จึงมีอิทธิพลต่อบุคลากรในคณะ ซึ่งมีทั้งผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ด้วยเหตุนี้ทางสถานศึกษาจึงต้องจัดสร้างสภาพแวดล้อมหรือสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ให้ช่วยในการสร้างบรรยากาศให้น่าอยู่ ไม่ทำให้เกิดสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ (Pollution) ซึ่งหมายถึง การทำให้เปราะเปื้อนสกปรก เช่น อากาศ น้ำ พื้นที่ อาหาร เสี่ยง และอื่นๆ สาเหตุส่วนใหญ่ที่ทำให้สิ่งแวดล้อมสกปรกนั้นเนื่องจากมนุษย์เป็นผู้สร้างทั้งสิ้น สิ่งแวดล้อมเป็นพิษซึ่งเกิดจากการกระทำของมนุษย์ทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ จำแนกได้ 4 ประเภทใหญ่ คือ

1. น้ำเป็นพิษ
2. อากาศเป็นพิษ
3. ของเสียเป็นพิษที่เป็นของแข็ง
4. เสี่ยงเป็นพิษ

ที่ตั้งสถานศึกษา

บุญช่วย จินดาประพันธ์ , 2536: 18 ได้ให้ข้อเสนอแนะในการเลือกทำเลที่ตั้งไว้ดังนี้

1. ต้องปราศจากเสียงรบกวน เช่น โรงงาน รถบรรทุก รถยนต์ รถไฟ เครื่องบิน ฯลฯ
2. ต้องอยู่ในที่ที่มีอากาศบริสุทธิ์ ปราศจากสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ
3. อาคารเรียนต้องแข็งแรง สวยงาม ให้ความสะดวก ปลอดภัยแก่ผู้ใช้ และการออกแบบควรคำนึงถึงภาคปฏิบัติให้มากที่สุด
4. อาคารแต่ละส่วนควรคำนึงถึงหน้าที่ จุดมุ่งหมายและการใช้ประโยชน์
5. อาคารแต่ละส่วนต้องตั้งอยู่ในผังบริเวณที่เหมาะสม เช่น สถานที่บริการสังคมอยู่ในที่ติดต่อได้ง่าย และอาคารที่ใช้สำหรับคนส่วนมาควรอยู่ติดถนน
6. ควรคำนึงถึงความสวยงามและความสมดุลของธรรมชาติ

7. คำนี้ถึงความประหยัด

การจัดห้องเรียนและเครื่องใช้ในห้องเรียน

ห้องเรียนเป็นห้องที่ให้ความรู้แก่ผู้เรียน ในด้านต่าง ๆ มากกว่าสถานที่อื่น ๆ ดังนั้น การจัดห้องเรียนจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมากที่ครูและผู้บริหารต้องรู้จักจัดให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงสุขภาพอนามัย และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์มากที่สุด การจัดห้องเรียนจึงสามารถจัดในรูปแบบต่าง ๆ โดยแยกออกเป็นส่วนๆ ดังนี้ คือ

1. เครื่องใช้ในห้องเรียน สิ่งที่สำคัญที่ภายในห้องต้องมีคือ โต๊ะเรียน เก้าอี้ต้องให้เหมาะสมกับขนาดของผู้เรียน โต๊ะและเก้าอี้ครู กระดานดำหรือกระดานเขียว ป้ายประกาศ ตู้เก็บพัสดุเป็นตู้ทึบ และชั้นวางของ สิ่งของเครื่องใช้เหล่านี้เป็นสิ่งของจำเป็นที่ต้องให้ขนาดเหมาะสมกับผู้ใช้
2. เครื่องตกแต่งห้องเรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งที่เป็นสิ่งกระตุ้นผู้เรียนได้ความรู้มากขึ้น เช่น รูปภาพประกอบความรู้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สถิติและสิ่งประดับอื่น

3.5 องค์ประกอบด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

การประเมินผลการเรียนเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการเรียนการสอน เป็นเครื่องชี้สมรรถภาพของผู้เรียนและผู้สอนว่า เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ มีสิ่งใดที่จำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงเนื่องจาก ผลของการประเมินเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ผู้เรียนและผู้สอนได้ทราบสภาพของตนเอง นอกจากนี้ผลการประเมินยังนำไปสู่การแก้ไขและปรับปรุงการบริหารสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับงานวิชาการอีกด้วย ดังนั้นการประเมินการเรียนการสอนจึงต้องกระทำอย่างละเอียดรอบคอบ และถูกต้องเหมาะสม ต้องคำนึงถึงความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้วัด ตลอดจนต้องมีความรู้ในเรื่องหลักและวิธีการวัดผล ประเมินผล ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการประเมินผลการเรียนการสอนนั้นมีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนการสอนไม่น้อยไปกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ

การวัดผลและการประเมินผล เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอันหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นกระบวนการที่จะควบคุมให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายที่กำหนด เพราะผลจากการประเมินผล จะเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ผู้เรียนทราบถึงสถานะของตนเองรับรู้ว่าสิ่งที่ทำไปแล้วถูกหรือผิดอย่างไร ควรแก้ไขอะไรบ้าง และเป็นข้อมูลประกอบพิจารณาตัดสินใจของผู้เรียนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โกวิท ประवालพฤกษ์และสัมศักดิ์ อินทรเวชอยู่ (2527) ที่ว่ากระบวนการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งในการสอนของครูผู้สอน ครูที่ดีจะต้องแสวงหาแนวทางในการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ นั่นก็คือจะต้องรู้ทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับผู้เรียน ต้องรู้ความสามารถของผู้เรียน ต้องรู้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในอดีต ต้องรู้ข้อบกพร่องและจุดเด่นของผู้เรียน และขั้นสุดท้ายจะต้องตัดสินใจได้อย่างดี มีความเชื่อถือว่าผู้เรียนรอบรู้หรือไม่ในเรื่องที่เรียน

สังัด อูทรานันท์ (2523) ให้ทัศนะเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนการสอนว่า การประเมินผลการเรียนการสอนเป็นการตรวจสอบผลผลิตว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

เพียงใดโดยประเมินจากการทำกิจกรรม จากการทดสอบความรู้หลังการสอน หรือจากการสรุปความเข้าใจของผู้เรียน เป็นต้น

อนันต์ ศรี โสภา (2525) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นกรรมวิธีในการวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล และการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจโดยทางเลือกต่าง ๆ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์

บำรุง กัดเจริญและฉวีวรรณ กินาวงค์ (2527) แบ่งการประเมินผลดังนี้

1) การประเมินผลโดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติ ได้แก่ การตัดสินผลงานของนักเรียน โดยเปรียบเทียบกับผลงานของกลุ่มหรือชั้นเรียนของนักเรียนผู้นั้น การประเมินผลแบบนี้มีความมุ่งหมายเพื่อตัดสินผลงานของนักเรียนแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ และเพื่อหาผลการศึกษา (เกรด หรือ คะแนน)

2) การประเมินผลโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ได้แก่ การตัดสินผลงานของนักเรียนด้วยการเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ การประเมินผลแบบนี้มีความมุ่งหมายคือเพื่อประเมินผลความสำเร็จในการสอนของครูและเพื่อตรวจสอบว่านักเรียนแต่ละคนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

ไพศาล หลังพานิช (2526) อธิบายถึงประโยชน์ของการประเมินผลไว้ดังนี้

1) ด้านการเรียนการสอน มีประโยชน์ต่อผู้เรียนคือ ทำให้ผู้สอนทราบถึงระดับความสามารถของผู้เรียน ทำให้สามารถแก้ไขข้อบกพร่อง และได้รับการสอนซ่อมเสริม ส่วนประโยชน์ของผู้สอนคือ ทำให้ผู้สอนทราบความก้าวหน้าของการสอนและคุณภาพการสอน

2) ด้านแนะแนว ช่วยวินิจฉัยความสามารถของนักเรียนแต่ละคน รู้สาเหตุต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาการเรียน ตลอดจนช่วยสำรวจความถนัด และความสนใจของผู้เรียน

3) ด้านการบริหาร ช่วยให้เห็นข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน

4) ด้านการวิจัย ทำให้มองเห็นปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการสอนที่ควรจะศึกษาหาความจริงเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและทำให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับใช้วิเคราะห์ผลในกระบวนการวิจัย

วิเชียร เกตุสิงห์ (2514) ให้ความหมายการวัดผลว่า การวัดผลหมายถึง กระบวนการที่จะนำมาซึ่งตัวเลข จำนวน ปริมาณ ซึ่งมีความหมายแทนพฤติกรรมอย่างหนึ่งหรือแทนผลงานที่แสดงออกมา การประเมินผล หมายถึง การนำข้อมูลทั้งหลายที่ได้จากการวัดผลมาประเมินค่าหรือตีราคาอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณของผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินผล เพราะเป็นการรวบรวมผลของการวัดด้านต่างๆ มาพิจารณากลับกลอง แล้วจึงสรุปออกมาว่า ดี เลว ปานกลาง อย่างไร

ไสว เลี่ยมแก้ว (2528) กล่าวถึงการประเมินผลว่า เป็นการนำการวัดผลมาสันนิษฐานและลงความเห็น ซึ่งดีคำว่า ดี ไม่ดี ถูกผิด พอใจ ไม่พอใจ ผ่าน ไม่ผ่าน

กรมวิชาการ (2524) กล่าวว่า การประเมินผลการเรียนแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

1) การประเมินผลก่อนเรียน เป็นการประเมินผลเพื่อทราบความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนแต่ละคนว่ามีพื้นฐานเพียงพอที่จะเริ่มเรียนตามรายวิชานั้นได้หรือไม่ หากผู้เรียนมีพื้นฐานไม่ดีพอ ผู้สอนควรสอนเพิ่มเติมให้แต่แรกก่อน

2) การประเมินผลระหว่างเรียน เป็นการประเมินตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมแต่ละรายวิชา เมื่อผู้สอนสอนไประยะหนึ่งจำเป็นต้องประเมินว่า ผู้เรียนมีความสามารถตามจุดประสงค์นั้น ๆ หรือไม่ การประเมินผลระหว่างเรียนเป็นการประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน

3) การประเมินผลหลังเรียน เป็นการประเมินผลรวบรวมครอบคลุมจุดประสงค์ต่าง ๆ เพื่อตัดสินว่า ตั้งแต่ต้นจนถึงสิ้นสุดการเรียนวิชานั้น ๆ ผู้เรียนมีความสามารถตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด และสามารถนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนได้ด้วย

ปรีชา เศรษฐจิธร (2527) ได้กล่าวถึงหลักการประเมินผลการเรียนได้ดังนี้

- 1) กำหนดความมุ่งหมายของการประเมินให้ชัดเจน
- 2) เลือกเครื่องมือที่จะใช้วัดผลให้เหมาะสมกับความมุ่งหมายที่วางไว้
- 3) ควรประเมินผลทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ ด้านเจตคติควรวัดหลาย ๆ ครั้งจนแน่ใจว่าผู้เรียนได้ผ่านจุดมุ่งหมายที่วางไว้

4) เมื่อประเมินผลแล้ว ควรนำผลการประเมินไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เพราะการประเมินผลเป็นเพียงแนวทางไปสู่จุดมุ่งหมาย ไม่ใช่ตัวจุดมุ่งหมายปลายทาง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าการวัดและการประเมินผลมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพราะการวัดและการประเมินผลเป็นส่วนสำคัญที่จะใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับทั้งการปรับปรุงการสอน ผู้เรียนและหลักสูตรจึงนับได้ว่าการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนเป็นกระบวนการควบคุมคุณภาพการศึกษา

ข้อบังคับคณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏว่าด้วยการประเมินผลการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรีของสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2541 เห็นสมควรให้มีข้อบังคับคณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏ ว่าด้วยการประเมินผลการศึกษาสำหรับนักศึกษาภาคปกติภาคพิเศษ ที่ใช้ในสถาบันราชภัฏ ให้ใช้ข้อบังคับนี้สำหรับนักศึกษาที่เข้าศึกษาตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2541 เป็นต้นไป ให้การประเมินผลการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตร เป็น 2 ระดับ ดังนี้ (คณะกรรมการจัดทำหนังสือคู่มือนักศึกษา, 2543)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นางสาวโชติมา ปั้นสมบุญ (บทคัดย่อ: 2545) การศึกษาวิจัยเรื่องทัศนคติของนักศึกษาต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนอรรถวิทย์พัฒนวิชาการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านบรรยากาศสภาพแวดล้อมและเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาในแต่ละชั้นปี ตามสาขาวิชาชีพที่กำลังศึกษาและรอบการศึกษาต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนอรรถวิทย์พัฒนวิชาการ โดยวิธีการวิจัยเชิง

สำรวจใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาในปี การศึกษา 2545 ของโรงเรียนอรรถวิทย์พัฒนศึกษา จำนวน 344 คน และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม สำเร็จรูปทางสถิติ SPSS For Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละและทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ การทดสอบ t-test, One-way anova ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงและมีทัศนคติต่อ การบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับดีและเมื่อพิจารณาการบริหารงานแบ่งออกเป็นด้านวิชาการ ด้านบุคลากร และด้านกิจการนักศึกษายู่ในระดับดี ยกเว้นในด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่มี ทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อทดสอบทัศนคติต่อการบริหารสถานศึกษาของนักศึกษาจำแนกตาม ระดับชั้นที่กำลังศึกษา สาขาวิชาชีพที่กำลังศึกษา และรอบการศึกษาพบว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อการ บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ไม่ว่าด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้าน บรรยากาศสภาพแวดล้อม

นายพงษ์ศักดิ์ สังข์บุญโญ (บทคัดย่อ : 2542) การศึกษาวิจัยเรื่อง ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อ ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษาจำนวน 317 คนจาก 3 มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติของนักศึกษาขึ้นอยู่กับสาขาวิชาที่เรียน และระดับความมั่นใจต่อการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์หลากหลาย เช่นทั้งเป็นตัวขัดขวางและเพื่อปรับปรุงพัฒนาความก้าวหน้าในการศึกษาใน ระดับอุดมศึกษา

แผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย

กิจกรรม	2552			2553								
	ตค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เม.ย.	พค.	มิ.ย.	กค.	สค.	กย.
1. ศึกษาข้อมูลทฤษฎีภูมิจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	↔											
2. ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย		↔	↔									
3. ทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย				↔								
4. เก็บรวบรวมข้อมูล					↔	↔	↔					
5. วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ								↔	↔			
6. สรุปผล										↔	↔	
7. รายงานผลการวิจัยและเผยแพร่											↔	↔

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้มุ่งศึกษา “การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช” เป็น การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่ง จำแนกรายละเอียดดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือนักศึกษาของคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช (สไใหญ่) ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2552 ทุก ระดับชั้น ทุกชั้นปีและทุกกลุ่ม

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาทุกระดับชั้น ทุกชั้นปี และทุกกลุ่ม ของคณะเทคโนโลยีการจัดการ ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2552 ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกกลุ่ม ตัวอย่าง โดยแบบสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยใช้การกำหนดขนาดตัวอย่างกรณี ทราบจำนวนประชากรโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) การหาขนาดตัวอย่างจากสัดส่วนประชากรที่ ระดับความเชื่อมั่น 95% และระดับความคลาดเคลื่อน 5% และกำหนดมินิมัสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยใช้

สูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากรที่ใช้ในการวิจัย

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิด

เมื่อทราบค่าสัดส่วนของจำนวนนักศึกษาที่จะสุ่มจะได้ค่าสูงสุด คือ 0.5 เพราะฉะนั้นจะได้ขนาดตัวอย่าง

$$\begin{aligned}
 N &= \frac{1,497}{1+1,497(0.05)^2} \\
 &= \frac{1,497}{1+1,497(.0025)} \\
 &= \frac{1,497}{1 + 5} \\
 &= \frac{1,497}{4.7425} \\
 &= 315.65 \text{ หรือ } 316 \text{ คน}
 \end{aligned}$$

จากสูตรข้างต้นทำให้สามารถคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการได้เท่ากับ 316 คน แต่เนื่องจากป้องกันความคลาดเคลื่อน จึงใช้จำนวนตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ในงานวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยการแจกแบบสอบถาม นักศึกษาในกลุ่มโดยไม่เฉพาะเจาะจง

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดจำนวนตัวอย่างจะได้กลุ่มตัวอย่าง จากคณะเทคโนโลยีการจัดการ โดยแยกแต่ละสาขา ดังนี้ คือ

1. สาขาการตลาด	จำนวน	90	คน
2. สาขาการบัญชี	จำนวน	68	คน
3. สาขาการจัดการ	จำนวน	116	คน
4. สาขาสารสนเทศ	จำนวน	126	คน
		<u>400</u>	คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนสาขาและจำนวนประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

สาขา	จำนวนนักศึกษา	วิธีการหากลุ่มตัวอย่าง	จำนวนการสุ่มตัวอย่าง
การตลาด	337	$\frac{340 \times 400}{1,497}$	89.77
การบัญชี	255	$\frac{255 \times 400}{1,497}$	68.13
การจัดการ	434	$\frac{434 \times 400}{1,497}$	115.96
ระบบสารสนเทศ	471	$\frac{471 \times 400}{1,497}$	125.85
รวม	1,497		400

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับงานวิจัยชิ้นนี้รวมทั้งแนวคิด ทฤษฎี และผลงานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 ศึกษาข้อมูล เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิดเห็น เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.3 จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ได้นำมาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการศึกษาในแต่ละด้านจึงเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นส่วนตัวและแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน

1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอหัวหน้าโครงการวิจัยเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยพร้อมปรับปรุงแก้ไขตามความเห็นชอบของหัวหน้าโครงการวิจัย

1.5 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับนักศึกษา คณะเทคโนโลยีการ
จัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช (ไสใหญ่) ที่ไม่เป็นประชากร
ของการวิจัย แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีการของครอนบัค (Cronbach) ที่เรียกว่า
“สัมประสิทธิ์แอลฟา” (α - Coefficient) และต้องใช้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามอย่างน้อย 0.60 ขึ้น
ไปจึงจะสามารถนำมาใช้ในการวิจัยได้

1.6 นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้การวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ใน
การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

ข้อ 1 เพศ จำแนกเป็นเพศหญิง และ ชายมีระดับการวัดเป็นข้อมูลแบบนามบัญญัติ
(Nominal Scale)

ข้อ 2 อายุ มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ข้อ 3 สาขาวิชา มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มีระดับการ
วัดข้อมูลแบบนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ข้อ 4 หลักสูตร มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) (Multiple
Choice) มีระดับการวัดข้อมูลแบบนามบัญญัติ

ข้อ 5 ชั้นปีที่ มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มีระดับการ
วัดเป็นข้อมูลแบบเรียงอันดับ (Ordinal Scale)

ข้อ 6 ภาค มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มีระดับ
การวัดข้อมูลแบบนามบัญญัติ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีลักษณะเป็น
แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert ซึ่งมี 5 อันดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด มาก ปาน
กลาง น้อย น้อยที่สุด เป็นแบบสอบถามปลายปิด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นส่วนตัวและแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน เป็น
แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิดและมีข้อเสนอแนะ
เป็นแบบปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยนี้ทำการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทุติยภูมิ คือ ศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
2. ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามกับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ของ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยแจกแบบสอบถามตามห้องเรียน แบบสอบถามที่ใช้มีจำนวน 400 ชุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences) ผู้วิจัยจึงกำหนดแผนข้อมูลดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง ในคณะเทคโนโลยีการจัดการ มาวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา โดยการหาความถี่และร้อยละ เพื่อทำการแปลความหมายของข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นที่มีกระบวนการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีการจัดการทั้งหมด 5 ด้าน โดยนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการจัดการ มาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D เพื่อหาค่าความแตกต่าง ของข้อมูลในการวัดค่าการกระจาย ข้อมูล

3. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มาตรวจให้คะแนนในแต่ละข้อ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนแบบ อันตรภาคชั้น (Interval Scale) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) เป็นสเกลวัดพฤติกรรมมี 5 ระดับ

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

1. พิสัย	=	ค่าสูงสุดของข้อมูล - ค่าต่ำสุดของข้อมูล
	=	5-1
	=	4
2. ความกว้างของอันตรภาคชั้น	=	พิสัย / จำนวนชั้น
	=	4 / 5
	=	0.8
3. แสดงคะแนนเฉลี่ย ได้ดังนี้		
คะแนน 4.21 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด หรือ ดีมาก
คะแนน 3.41 - 4.20	หมายถึง	มาก หรือ ดี
คะแนน 2.61 - 3.40	หมายถึง	ปานกลาง หรือ ก่อนข้างดี
คะแนน 1.81 - 2.60	หมายถึง	น้อย หรือ ควรปรับปรุง
คะแนน 1.00 - 1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด หรือ ต้องปรับปรุงอย่างมาก

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สร้างแบบและจัดทำคู่มือลงรหัส
2. เก็บรวบรวมข้อมูล
3. ลงรหัสข้อมูลใน Coding Sheet และ คอมพิวเตอร์
4. ตรวจสอบข้อมูล
5. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น พื้นฐาน
6. ศึกษาความสัมพันธ์ของข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) (อภิรักษ์ จันทานี, 2538:75)

$$\text{สูตร } P = \frac{f \times 100}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมดหรือจำนวนประชากร

1.2 การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) (กัลยา วาณิชย์ปัญญา 2544:49)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

1.3 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2540: 103)

สูตร

$$SD = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมข้อมูลทุกตัวทั้งหมดยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของข้อมูลทุกตัว
	n	แทน	จำนวนข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง
	$n - 1$	แทน	จำนวนข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างลบด้วย 1

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของโครงการวิจัยเรื่อง ทักษะคิดของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อความหมายที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกของคะแนน (Mean of Squares)
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา t – Distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา F – Distribution
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อการวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อการวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นส่วนตัวและแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์

ตาราง 2 แสดงจำนวน และค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักศึกษา

ลักษณะทางประชากรศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	41	10.30
หญิง	359	89.70
รวม	400	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 18 ปี	1	0.30
18 – 22 ปี	360	90.00
23 ปีขึ้นไป	39	9.70
รวม	400	100

ตาราง 1 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากรศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
3. สาขาวิชา		
สาขาการตลาด	101	25.30
สาขาการบัญชี	61	15.30
สาขาการจัดการ	107	26.70
สาขาระบบสารสนเทศ	131	32.70
รวม	400	100
4. หลักสูตร		
ปวส.	104	26.00
ปริญญาตรี 4 ปี	90	22.50
ปริญญาตรี 2 (เทียบโอน)	206	51.50
รวม	400	100
5. ชั้นปีที่		
ปีที่ 1	146	36.50
ปีที่ 2	96	24.00
ปีที่ 3	53	13.30
ปีที่ 4	105	26.20
รวม	400	100
7. ภาคการศึกษา		
ภาคปกติ	313	78.30
ภาค สมทบ	87	21.70
รวม	400	100

จากตาราง 2 พบว่า นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 89.70 ที่เหลือเป็นนักศึกษาเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 10.30 นักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 18 – 22 ปี คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมามีอายุ 23 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 39.00 นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ศึกษาอยู่ในสาขาระบบสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 32.70 รองลงศึกษาอยู่สาขาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 26.70 ส่วนใหญ่จะศึกษาในหลักสูตร ปริญญาตรี 2 ปี (เทียบโอน) คิดเป็นร้อยละ 51.50

รองลงมาศึกษาในหลักสูตรระดับ ปวส. คิดเป็นร้อยละ 26.00 ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 36.50 รองลงมากำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 26.30 โดยนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาภาคปกติ คิดเป็นร้อยละ 78.30 ที่เหลือจะเป็นนักศึกษาภาคสมทบคิดเป็นร้อยละ 21.70

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อการวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ผู้สอน

ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ผู้สอน	\bar{x}	S.D.	ระดับทัศนคติ
1. อาจารย์ผู้สอนชี้แจงจุดมุ่งหมายรายวิชาได้อย่างชัดเจน	3.87	0.683	มาก
2. อาจารย์ผู้สอนมีเทคนิคและวิธีการสอนมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน	3.76	0.692	มาก
3. จำนวนอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน	3.71	0.747	มาก
4. อาจารย์ผู้สอนเข้าสอนตรงตามเวลาและรักษาเวลาในการสอน	3.88	0.765	มาก
5. อาจารย์ผู้สอนมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้เรียน	4.00	0.776	มากที่สุด
6. อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่สอนเหมาะสม	3.96	0.707	มาก
7. อาจารย์ผู้สอนแนะนำว่ากล่าวตักเตือนนักศึกษาให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม	3.96	0.752	มาก
8. อาจารย์ผู้สอนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.88	0.811	มาก
9. อาจารย์ผู้สอนใช้สื่อการสอน เอกสาร ประกอบการสอน อุปกรณ์การสอนเหมาะสมกับเนื้อหาและบทเรียน	3.80	0.766	มาก
10. อาจารย์ผู้สอนมีความตั้งใจและทุ่มเทในการสอน	3.88	0.795	มาก
ทัศนคติโดยรวม	3.87	0.749	มาก

จากตาราง 3 พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนด้าน อาจารย์ผู้สอน ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยรวมพบว่าเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.87 เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่า นักศึกษามีทัศนคติด้านอาจารย์ผู้สอนในระดับมากที่สุดคือ อาจารย์ผู้สอนมีสัมพันธภาพ ที่ดีกับผู้เรียน (ค่าเฉลี่ย 4.00) รองลงมา คือ อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่สอน เหมาะสมและ อาจารย์ผู้สอนแนะนำว่ากล่าวตักเตือนนักศึกษาให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม (ค่า เฉลี่ย 3.96) และอาจารย์ผู้สอนเข้าสอนตรงตามเวลาและรักษาเวลาในการสอน (ค่าเฉลี่ย 3.88) ใน ส่วนอื่น ๆ นักศึกษามีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก แต่ระดับทัศนคติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จำนวน อาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 3.71) ซึ่งแสดงว่า นักศึกษา ต้องการให้มีอาจารย์ผู้สอนที่มีจำนวนเหมาะสม และเพิ่มอาจารย์ผู้สอนที่เพียงพอว่าปัจจุบัน

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียน การสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน

ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน	\bar{x}	S.D.	ระดับทัศนคติ
1. มีเอกสารแผนการสอน พร้อมทั้งอธิบายจุดประสงค์ ขอบเขต เนื้อหาของวิชาแนะนำวิธีการเรียนการสอน และการประเมินผลวิชาที่เรียนให้นักศึกษาทราบ	3.92	0.706	มาก
2. มีเอกสารประกอบการสอน หรือ เอกสารอื่น ๆ ที่ สอดคล้องกับเนื้อหาวิชารวมทั้งตัวอย่างหรือแบบฝึกหัด เพิ่มเติม	3.78	0.731	มาก
3. มีการจัดเรียงลำดับเนื้อหาวิชาตามลำดับของความยากง่าย	3.80	0.747	มาก
4. มีการกำหนดเวลาในการสอน ได้เหมาะสม	3.76	0.803	มาก
5. มีการกำหนดเวลาในการประเมินผลได้เหมาะสม	3.74	0.787	มาก
6. ใช้เอกสารและสื่อการสอนทุกครั้งและเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน	3.77	0.753	มาก
7. มีวิธีสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจติดตามการ เรียนการสอน	3.73	0.789	มาก
8. ส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะในการค้นคว้าเพิ่มเติมจาก แหล่งวิทยาการต่าง ๆ	3.73	0.828	มาก
9. มีการเรียนการสอนโดยรวมสอดคล้องกับเนื้อหา	3.85	0.739	มาก

ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน	\bar{x}	S.D.	ระดับทัศนคติ
10. มีการเตรียมการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา	3.83	0.820	มาก
ทัศนคติโดยรวม	3.79	0.770	มาก

จากตาราง 4 พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนด้าน ด้านการจัดการเรียนการสอน ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยรวมพบว่าเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.79 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีทัศนคติด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับมากที่สุดคือ มีเอกสารแผนการสอน พร้อมทั้งอธิบายจุดประสงค์ขอบเขต เนื้อหาของวิชาแนะนำวิธีการเรียนการสอนและการประเมินผลวิชาที่เรียนให้นักศึกษาทราบ (ค่าเฉลี่ย 3.92) รองลงมา คือ มีการเรียนการสอน โดยรวมสอดคล้องกับเนื้อหา(ค่าเฉลี่ย 3.85) และมีการเตรียมการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา (ค่าเฉลี่ย 3.83) ในส่วนอื่น ๆ นักศึกษามีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก แต่ระดับทัศนคติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีวิธีสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจติดตามการเรียนการสอน และการส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะในการค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ (ค่าเฉลี่ย 3.73)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร

ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตร	\bar{x}	S.D.	ระดับทัศนคติ
1. เนื้อหาหลักสูตรสอดคล้องตรงกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจปัจจุบัน	3.85	0.766	มาก
2. มีการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	3.80	0.724	มาก
3. ท่านมีความเข้าใจเนื้อหาหลักสูตรที่ท่านศึกษา	3.74	0.786	มาก
4. ท่านมีโอกาสในการเลือกเรียนวิชาในหลักสูตรตามความต้องการของผู้เรียน	3.64	0.847	มาก
5. มีการปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่	3.72	0.801	มาก
6. ความยืดหยุ่นของการปรับเปลี่ยนวิชาในหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	3.70	0.806	มาก
7. มีกิจกรรมที่สามารถสื่อสร้างความเข้าใจให้แก่นักศึกษา	3.69	0.843	มาก

ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตร	\bar{x}	S.D.	ระดับทัศนคติ
8. มีการกำหนดนโยบายและแผนงานเพื่อการปรับตัวรับกับผลกระทบที่เกิดจากเทคโนโลยีใหม่ ๆ	3.72	0.834	มาก
9. การจัดการการสอนและเวลาเรียนของนักศึกษามีความเหมาะสม	3.70	0.864	มาก
10. มีการเผยแพร่ข้อมูลเรื่องหลักสูตร	3.69	0.873	มาก
ทัศนคติโดยรวม	3.72	0.814	มาก

จากตาราง 5 พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนด้าน หลักสูตร ไม่มี ความแตกต่างกันมากนัก โดยรวมพบว่าเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.72 เมื่อพิจารณาราย ข้อพบว่า นักศึกษามีทัศนคติด้านหลักสูตร ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ เนื้อหาหลักสูตรสอดคล้องตรงกับ สภาพสังคมและ เศรษฐกิจปัจจุบัน (ค่าเฉลี่ย 3.85) รองลงมา คือ มีการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 3.80) และในส่วนอื่น ๆ นักศึกษามีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก แต่ระดับทัศนคติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความยืดหยุ่นของการปรับเปลี่ยนวิชาในหลักสูตรมีความ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน (ค่าเฉลี่ย 3.70)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียน การสอน ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน

ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน	\bar{x}	S.D.	ระดับทัศนคติ
1. ขนาดและพื้นที่ของห้องเรียนห้องปฏิบัติการมี ความเหมาะสม	3.72	0.885	มาก
2. ความเหมาะสมของห้องเรียน ความสะอาด ความเป็น ระเบียบ แสงสว่าง เสียงรบกวน	3.49	0.904	ปานกลาง
3. ความสะดวกสบายในการใช้ห้องเรียน	3.48	0.939	ปานกลาง
4. อาคารเรียน ห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม	3.52	0.916	มาก
5. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์มีความพร้อมและเหมาะสม	3.29	1.048	ปานกลาง
6. มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน	3.45	0.943	ปานกลาง

ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน	\bar{x}	S.D.	ระดับทัศนคติ
7. ความเพียงพอของเอกสารหนังสือตำราเรียน เอกสารอ้างอิงมีความเหมาะสม	3.66	0.856	มาก
8. การให้บริการของห้องสมุดมีความทันสมัยสะดวก รวดเร็ว	3.51	0.950	มาก
9. ห้องเรียนมีอุณหภูมิที่เหมาะสม	3.41	0.967	ปานกลาง
10. เครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนเพียงพอต่อผู้เรียน	3.05	1.141	ปานกลาง
ทัศนคติโดยรวม	3.78	0.744	มาก

จากตาราง 6 พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยรวมพบว่าเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.78 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีทัศนคติด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ขนาดและพื้นที่ของห้องเรียนห้องปฏิบัติการมีความเหมาะสม(ค่าเฉลี่ย 3.72) รองลงมา คือ ความเพียงพอของเอกสารหนังสือตำราเรียนเอกสารอ้างอิงมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.66) และอาคารเรียน ห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.52) ในส่วนอื่น ๆ นักศึกษามีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับทัศนคติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนเพียงพอต่อผู้เรียน (ค่าเฉลี่ย 3.05)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการประเมินผลการเรียนการสอน	\bar{x}	S.D.	ระดับทัศนคติ
1. กำหนดกรอบแนวการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและเข้าใจชัดเจนตรงกันทุกฝ่าย	3.74	0.779	มาก
2. เข้าสอนตรงเวลาและสม่ำเสมอ	3.73	0.783	มาก
3. มีขั้นตอนในการสอนที่ชัดเจนเข้าใจง่าย	3.67	0.748	มาก
4. ตั้งใจและกระตือรือร้นในการสอนและใช้เวลาในการสอนอย่างคุ้มค่า	3.80	0.724	มาก

ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการประเมินผลการเรียนการสอน	\bar{x}	S.D.	ระดับทัศนคติ
5. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างกว้างขวางถูกต้องและทันสมัย	3.78	0.749	มาก
6. ใช้เทคนิคและวิธีการสอนกระตุ้นความสนใจในการเรียนและเข้าใจง่าย	3.75	0.764	มาก
7. เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์	3.82	0.769	มาก
8. อธิบายและตอบข้อสงสัยได้ชัดเจน	3.75	0.827	มาก
9. มีการใช้เอกสาร สื่อและอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสม	3.76	0.826	มาก
10. ใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนที่มีประสิทธิภาพและยุติธรรม	3.80	0.815	มาก
ทัศนคติโดยรวม	3.76		มาก

จากตาราง 7 พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยรวมพบว่าเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.76 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีทัศนคติด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (ค่าเฉลี่ย 3.82) รองลงมา คือ ตั้งใจและกระตือรือร้นในการสอนและใช้เวลาในการสอนอย่างคุ้มค่า และใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนที่มีประสิทธิภาพ และยุติธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.80) รองลงมาคือมีความรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างกว้างขวางถูกต้องและทันสมัย (ค่าเฉลี่ย 3.78) ในส่วนอื่น ๆ นักศึกษามีทัศนคติที่เห็นแต่ระดับทัศนคติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีขั้นตอนในการสอนที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (ค่าเฉลี่ย 3.75)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อการวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นส่วนตัวและแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นส่วนตัวและแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน

ความคิดเห็นส่วนตัวและแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. คณะเทคโนโลยีการจัดการมีการกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพครู - อาจารย์ได้อย่างชัดเจน	3.76	0.758	มาก
2. อาจารย์มีความตั้งใจและทุ่มเทในการสอนอย่างเต็มที่	3.76	0.758	มาก
3. อาจารย์ผู้สอนควรตรวจเช็คเวลาเรียนของ นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	3.81	0.813	มาก
4. คณะเทคโนโลยีการจัดการควรเข้มงวดเกี่ยวกับระเบียบวินัยการแต่งกาย	3.75	0.863	มาก
5. บุคลากรในคณะมีความสามัคคีในการปฏิบัติงาน	3.75	0.778	มาก
6. คณะควรมีการตีตราข่าวสารประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง	3.71	0.856	มาก
7. การจัดการเรียนการสอนเป็นหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอนเท่านั้น	3.69	0.775	มาก
8. อาจารย์ผู้สอนควรแต่งกายเป็นแบบอย่างแก่ นักศึกษา	3.85	0.819	มาก
9. อาจารย์ผู้สอนควรมีการสอนที่สอดแทรกด้านคุณธรรมและจริยธรรม	3.85	0.748	มาก
10. อาจารย์ที่ปรึกษาควรแนะนำให้นักศึกษาที่จะออกฝึกงานเตรียมความพร้อมในการฝึกงาน	3.84	0.827	มาก

จากตาราง 8 พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นส่วนตัวและแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ เรียงลำดับความสำคัญดังนี้

1. อาจารย์ผู้สอนควรแต่งกายเป็นแบบอย่างแก่ นักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนควรมีการสอนที่สอดแทรกด้านคุณธรรมและจริยธรรม ค่าเฉลี่ย 3.85

2. รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาควรแนะนำให้ นักศึกษาที่จะออกฝึกงานเตรียมความพร้อมในการฝึกงาน ค่าเฉลี่ย 3.84
3. อาจารย์ผู้สอนควรตรวจเช็คเวลาเรียนของ นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ค่าเฉลี่ย 3.81
4. คณะเทคโนโลยีการจัดการมีการกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพครู - อาจารย์ได้อย่างชัดเจน และ อาจารย์มีความตั้งใจและทุ่มเทในการสอนอย่างเต็มที่ ค่าเฉลี่ย 3.76
5. บุคลากรในคณะมีความสามัคคีในการปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ย 3.75
6. คณะควรมีการติดประกาศข่าวสารประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง ค่าเฉลี่ย 3.71
7. การจัดการเรียนการสอนควรเป็นหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอนเท่านั้น ค่าเฉลี่ย 3.69

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขต นครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีการจัดการ
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีการจัดการ
3. เพื่อปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบการ

ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลจากนักศึกษาในคณะเทคโนโลยีการจัดการทุกระดับชั้น ทุกชั้นปี และทุกกลุ่ม ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2552 ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยแบบสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยใช้การกำหนดขนาดตัวอย่างกรณีทราบจำนวนประชากรโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) การหาขนาดตัวอย่างจากสัดส่วนประชากรที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และระดับความคลาดเคลื่อน 5% และกำหนดค่านัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนาเป็นหลัก โดยนำข้อมูลในส่วนของคุณลักษณะเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ในคณะเทคโนโลยีการจัดการ มาวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา โดยการหาความถี่และร้อยละ ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นที่มีกระบวนการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีการจัดการทั้งหมด 5 ด้าน โดยนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการจัดการ มาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D เพื่อหาค่าความแตกต่าง ของข้อมูลในการวัดค่าการกระจาย ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะคิดของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช สามารถสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์

ผลจากการวิจัยพบว่า นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 89.70 ที่เหลือเป็นนักศึกษาเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 10.30 นักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 18 – 22 ปี คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมาคืออายุ 23 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 39.00 นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ศึกษาอยู่ในสาขาระบบสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 32.70 รองลงมามีสาขาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 26.70 ส่วนใหญ่จะศึกษาในหลักสูตร ปริญญาตรี 2 ปี (เทียบโอน) คิดเป็นร้อยละ 51.50 รองลงมาศึกษาในหลักสูตรระดับ ปวส. คิดเป็นร้อยละ 26.00 ซึ่งนักศึกษากลุ่มนี้ที่ตอบแบบสอบถามกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 36.50 รองลงมาคือกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 26.30 โดยนักศึกษากลุ่มนี้เป็นนักศึกษาภาคปกติ คิดเป็นร้อยละ 78.30 ที่เหลือจะเป็นนักศึกษาภาคสมทบคิดเป็นร้อยละ 21.70

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อการวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านอาจารย์ผู้สอน

จากการศึกษา พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนด้าน อาจารย์ผู้สอน ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยรวมพบว่าเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.87 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีทัศนคติด้านอาจารย์ผู้สอน ในระดับมากที่สุดคือ อาจารย์ผู้สอนมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้เรียน (ค่าเฉลี่ย 4.00) รองลงมา คือ อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่สอนเหมาะสมและ อาจารย์ผู้สอนแนะนำว่ากล่าวตักเตือนนักศึกษาให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม (ค่าเฉลี่ย 3.96) และอาจารย์ผู้สอนเข้าสอนตรงตามเวลาและรักษาเวลาในการสอน (ค่าเฉลี่ย 3.88) ในส่วนอื่น ๆ นักศึกษามีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก แต่ระดับทัศนคติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จำนวนอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 3.71) ซึ่งแสดงว่า นักศึกษาต้องการให้มีอาจารย์ผู้สอนที่มีจำนวนเหมาะสม และเพิ่มอาจารย์ผู้สอนที่เพียงพอ กว่าปัจจุบัน

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนด้าน ด้านการจัดการเรียนการสอน ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยรวมพบว่าเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.79 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีทัศนคติด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับมากที่สุดคือ มีเอกสารแผนการสอน พร้อมทั้งอธิบายจุดประสงค์ขอบเขต เนื้อหาของวิชาแนะนำวิธีการเรียนการสอนและการประเมินผลวิชาที่เรียนให้นักศึกษาทราบ (ค่าเฉลี่ย 3.92) รองลงมา คือ มีการเรียนการสอนโดยรวมสอดคล้องกับเนื้อหา(ค่าเฉลี่ย 3.85) และมีการเตรียมการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา (ค่าเฉลี่ย 3.83) ในส่วนอื่น ๆ นักศึกษามีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก แต่ระดับทัศนคติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีวิธีสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจติดตามการเรียนการสอน และการส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะในการค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ (ค่าเฉลี่ย 3.73)

3. ด้านหลักสูตร

จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนด้าน หลักสูตร ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยรวมพบว่าเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.72 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีทัศนคติด้านหลักสูตร ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ เนื้อหาหลักสูตรสอดคล้องตรงกับสภาพสังคมและ เศรษฐกิจปัจจุบัน (ค่าเฉลี่ย 3.85) รองลงมา คือ มีการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 3.80) และในส่วนอื่น ๆ นักศึกษามีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก แต่ระดับทัศนคติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความยืดหยุ่นของการปรับเปลี่ยนวิชา ในหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน (ค่าเฉลี่ย 3.70)

4. ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน

จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยรวมพบว่าเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.78 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีทัศนคติด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ขนาดและพื้นที่ของห้องเรียนห้องปฏิบัติการมี ความเหมาะสม(ค่าเฉลี่ย 3.72) รองลงมา คือ ความเพียงพอของเอกสารหนังสือตำราเรียนเอกสารอ้างอิงมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.66) และอาคารเรียน ห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.52) ในส่วนอื่น ๆ นักศึกษามีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับทัศนคติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนเพียงพอต่อผู้เรียน (ค่าเฉลี่ย 3.05)

5. ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยรวมพบว่าเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.76 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีทัศนคติด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (ค่าเฉลี่ย 3.82) รองลงมา คือ ตั้งใจและกระตือรือร้นในการสอนและใช้เวลาในการสอนอย่างคุ้มค่า และใช้วิธีการวัดและประเมินผลการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และยุติธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.80) รองลงมาคือ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างกว้างขวางถูกต้องและทันสมัย (ค่าเฉลี่ย 3.78) ในส่วนอื่น ๆ นักศึกษามีทัศนคติที่เห็น แต่ระดับทัศนคติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีขั้นตอนในการสอบที่ชัดเจนเข้าใจง่าย (ค่าเฉลี่ย 3.75)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อการวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นส่วนตัวและแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน

ผลจากการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นส่วนตัวและแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ ดังนี้

1. อาจารย์ผู้สอนควรแต่งกายเป็นแบบอย่างแก่ นักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนควรมีการสอนที่สอดแทรกด้านคุณธรรมและจริยธรรม ค่าเฉลี่ย 3.85
2. อาจารย์ที่ปรึกษาควรแนะนำให้ นักศึกษาที่จะออกฝึกงานเตรียมความพร้อมในการฝึกงาน ค่าเฉลี่ย 3.84
3. อาจารย์ผู้สอนควรตรวจเช็คเวลาเรียนของ นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ค่าเฉลี่ย 3.81
4. คณะเทคโนโลยีการจัดการมีการกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพครู - อาจารย์ได้ อย่างชัดเจน และ อาจารย์มีความตั้งใจและทุ่มเทในการสอนอย่างเต็มที่ ค่าเฉลี่ย 3.76
5. บุคลากรในคณะมีความสามัคคีในการปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ย 3.75
6. คณะควรมีการติดประกาศข่าวสารประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง ค่าเฉลี่ย 3.71
7. การจัดการเรียนการสอนควรเป็นหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอนเท่านั้น ค่าเฉลี่ย 3.69

การอภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้เรื่อง ทักษะคิดของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช สามารถนำมาอภิปรายผลสรุปได้ดังนี้

1. เกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์

เกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 18 – 22 ส่วนใหญ่จะศึกษาในหลักสูตร ปริญญาตรี 2 ปี (เทียบโอนซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 โดยนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาภาคปกติ

2. เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน

1. ด้านอาจารย์ผู้สอน

เกี่ยวกับด้านอาจารย์ผู้สอน พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนด้าน อาจารย์ผู้สอน ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยรวมพบว่าเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ซึ่งนักศึกษามีทัศนคติด้านอาจารย์ผู้สอนในระดับมากที่สุดคือ อาจารย์ผู้สอนมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่กำลังอยู่ในช่วงของวัยรุ่น ที่ต้องการให้อาจารย์สนใจเอาใจใส่ให้เกียรติยกย่อง มีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักศึกษา ไม่ชอบการแสดงอำนาจ สอดคล้องกับการศึกษาของ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2524) ที่กล่าวว่า หน้าที่ของครู คือ ครูต้องรู้จักวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนอย่าคิดว่าผู้เรียนต้องการเฉพาะความรู้ เนื้อหาสาระทางวิชาการเพียงอย่างเดียวจนมองข้ามความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียนไป

นอกจากนี้นักศึกษามีทัศนคติว่า อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่สอนเหมาะสมและ อาจารย์ผู้สอนแนะนำว่ากล่าวตักเตือนนักศึกษาให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความชำนาญในด้านการสอน เพราะทำการสอนมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา มีการปรับปรุงเทคนิควิธีการสอน พัฒนาสื่อการสอนให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้ผู้เรียนสนใจ ตลอดจนประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี อีกทั้งอบรมสั่งสอนให้นักศึกษาประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุมพล พูลภัทรชีวิน (2536) ที่พบว่า การมีผู้สอนที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรักในอาชีพครู จึงจะเป็นผู้สอนที่ดีได้ และทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จำนวนอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ คณะเทคโนโลยีการจัดการเป็นคณะที่เพิ่งจัดตั้งขึ้นใหม่ ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มีจำนวนคณาจารย์ภายในคณะที่ไม่มาก

นัก ซึ่งแสดงว่า นักศึกษาต้องการให้มีอาจารย์ผู้สอนที่มีจำนวนเหมาะสม ดังนั้น คณะจึงควรเพิ่มอาจารย์ผู้สอนที่เพียงพอ กว่าปัจจุบัน

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

เกี่ยวกับด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนด้าน ด้านการจัดการเรียนการสอน ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยรวมพบว่าเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีทัศนคติด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับมากที่สุดคือ มีเอกสารแผนการสอน พร้อมทั้งอธิบายจุดประสงค์ขอบเขต เนื้อหาของวิชาแนะนำวิธีการเรียนการสอนและการประเมินผลวิชาที่เรียนให้นักศึกษาทราบ อีกทั้งมีการเรียนการสอนโดยรวมสอดคล้องกับเนื้อหา และมีการเตรียมการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยวงศ์ น้าละมัย (2529) พบว่า วิธีการสอนที่อาจารย์นิยมใช้มากที่สุดคือวิธีการบรรยาย ทั้งนี้เนื่องจาก การเรียนการสอนนั้นจำเป็นต้องมีการบรรยายเพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันก่อน และบางครั้งต้องรู้หลักการหรือทฤษฎีก่อนการปฏิบัติ ส่วนอาจารย์มีความสามารถในการอธิบายเนื้อหาวิธีการได้ตรงประเด็นและมีการยกตัวตัวอย่างประกอบให้เข้าใจ ชัดเจน มีวิธีการนำเข้าสู่บทเรียนน่าสนใจ เนื้อหาวิชาที่เรียนจะมีการยกตัวอย่างประกอบให้เข้าใจต่อเนื่องและเหมาะสม มีการชี้แจงแผนการเรียนและแผนปฏิบัติการตลาดภาคเรียน ในส่วนอื่น ๆ นักศึกษามีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก แต่ระดับทัศนคติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีวิธีสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจติดตามการเรียนการสอน และการส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะในการค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ

3. ด้านหลักสูตร

เกี่ยวกับด้านหลักสูตร นักศึกษามีทัศนคติที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนด้าน หลักสูตร ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยรวมพบว่าเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีทัศนคติด้านหลักสูตร ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ เนื้อหาหลักสูตรสอดคล้องตรงกับสภาพสังคมและ เศรษฐกิจปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ จุมพล พูลภัทรชีวิน (2536) ที่พบว่า การที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานนั้น จะต้องมีการเสริมหลักสูตร เช่น เสริมความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ ด้านคอมพิวเตอร์ และความรู้ระเบียบวินัย รองลงมา คือ มีการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และในส่วนอื่น ๆ นักศึกษามีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก แต่ระดับทัศนคติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความยืดหยุ่นของการปรับเปลี่ยนวิชาในหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้นคณะจึง

จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนวิชาในหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในยุคปัจจุบัน

4. ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน

เกี่ยวกับปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน นักศึกษามีทัศนคติที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยรวมพบว่าเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีทัศนคติด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ขนาดและพื้นที่ของห้องเรียนห้องปฏิบัติการมีความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุมพล พูลภัทรชีวิน (2536) ที่กล่าวว่า ทำเลที่ตั้งของอาคารสถานที่ตั้งอยู่ในบริเวณที่มีการคมนาคมสะดวก อาคารสถานที่ต้องมีความสะอาด เรียบร้อย

รองลงมา คือ ความเพียงพอของเอกสารหนังสือตำราเรียนเอกสารอ้างอิงมีความเหมาะสมและอาคารเรียน ห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ (2537) ที่ว่า การสร้างอาคารห้องสมุด ต้องให้เป็นเอกเทศและมีบุคลากรห้องสมุดให้เพียงพอ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการจัดการเรียนการสอนให้มากที่สุด ในส่วนอื่น ๆ นักศึกษามีทัศนคติที่เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับทัศนคติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนเพียงพอต่อผู้เรียน ดังนั้น คณะเทคโนโลยีการจัดการจึงจำเป็นต้องจัดหาคอมพิวเตอร์ที่ให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน เพราะคอมพิวเตอร์ถือเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนของนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ ซึ่งหากขาดอุปกรณ์การเรียนการสอนก็อาจจะทำให้ศักยภาพด้านการเรียนการสอนลดน้อยลง

5. ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยรวมพบว่าเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีทัศนคติด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ รองลงมา คือ ตั้งใจและกระตือรือร้นในการสอนและใช้เวลาในการสอนอย่างคุ้มค่า และใช้วิธีการวัดและประเมินผลเรียนที่มีประสิทธิภาพ และยุติธรรม ดังที่ พงศ์ หรดาล (2531) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลเป็นกระบวนการที่เป็นระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติ จำเป็นต้องมีการวางแผนดำเนินการอย่างชัดเจน แน่นนอน และรัดกุม การวัดและประเมินผลในรายวิชาที่สอน เป็นข้อตกลงที่สำคัญที่นักศึกษา และอาจารย์จำเป็นต้องรับรู้ หากการวัดผลประเมินผลครั้งใดก็ตาม ถ้าปราศจากการ

วางแผนและวิธีการที่ดีแล้วอาจจะได้ผลไม่สมบูรณ์ อีกทั้งยังสร้างปัญหาให้แก่ผู้เรียน เกิดความกังวลและไม่ทราบแนวทางปฏิบัติ ส่วนหัวข้ออื่น ๆ นักศึกษามีทัศนคติเห็นด้วยในด้านการประเมินผลในระดับมากเช่นกัน แต่ระดับทัศนคติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีขั้นตอนในการสอนที่ชัดเจนเข้าใจง่าย ดังนั้นการประเมินผลจึงเป็นบทบาทที่อาจารย์ผู้สอนต้องให้ความสำคัญ ดังที่ ภัทรา นิคมมานนท์ (2538) ได้กล่าวว่า การประเมินผลมีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะผลจากการประเมินจะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจของอาจารย์และนักศึกษาในการปรับปรุงการเรียนการสอน

3. เกี่ยวกับความคิดเห็นส่วนตัวและแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน

เกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน คณะเทคโนโลยีการจัดการ พบว่า นักศึกษาเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนควรแต่งกายเป็นแบบอย่างแก่ นักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนควรมีการสอนที่สอดแทรกด้านคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อจะได้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา ดังที่จินตนา ยูนิพันธ์ (2527) ได้กล่าวว่าอาจารย์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญและมีผลต่อบรรยากาศการเรียนรู้อันดีของผู้เรียนในห้องเรียนมาก เพราะลักษณะของบุคลิกภาพของผู้สอนมีผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ และการปรับตัวของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ บันลือ พลฤกษ์วัน (2534) ได้กล่าวว่า ผู้เรียนจะมีความรู้สึกนิยมนกข่อยบุคคลที่เขาเลื่อมใส มักจะเกิดความศรัทธาจากประสบการณ์ที่เขาได้พบเห็นและอยากประพฤติตนให้เหมือน หรือมีบุคลิกเช่นเดียวกับบุคคลที่เขาศรัทธา

นอกจากนี้ นักศึกษายังมีแนวคิดความต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำให้นักศึกษาที่จะออกฝึกงานเตรียมความพร้อมในการฝึกงาน เพื่อเรียนรู้ถึงการทำงานภายใต้สถานการณ์ที่เป็นจริง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความก้าวหน้าในอาชีพของตนเอง พร้อมทั้งสร้างชื่อเสียงให้กับคณะได้อีกด้วย

ความต้องการในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอีกอย่างหนึ่งที่นักศึกษามีความต้องการมาก คือ อาจารย์ผู้สอนควรตรวจเช็คเวลาเรียนของ นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ มีการกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพครู - อาจารย์ได้อย่างชัดเจน และ อาจารย์มีความตั้งใจและทุ่มเทในการสอนอย่างเต็มที่ และการจัดการเรียนการสอนควรเป็นหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอนเท่านั้น เพราะนักศึกษาต้องการผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ อาจารย์ผู้สอนต้องมีการพัฒนาความรู้ให้ทันสมัย ทันต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีการจัดการ ได้แก่ ด้านอาจารย์ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน เพื่อใช้ข้อมูลจากการวิจัยในการวางแผน ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้นดังนี้

1.1 ด้านอาจารย์ พบว่า นักศึกษายังมีความรู้สึกที่อาจารย์ไม่มีเวลาให้กับนักศึกษาอย่างเต็มที่ และจำนวนอาจารย์ผู้สอนไม่มีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นคณะฯ จึงควรเร่งพิจารณาแก้ไขปรับปรุงสิ่งที่พบในการศึกษาครั้งนี้ และเพิ่มจำนวนอาจารย์ให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาเพื่อร่วมกันพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษามีความรู้สึกที่ คณะฯ ยังไม่มีวิธีสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจติดตามการเรียนการสอน และควรมีการส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะในการค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งวิชาการต่าง ๆ เพราะฉะนั้น คณะเทคโนโลยีการจัดการควรมีการพัฒนา รูปแบบการสอนให้มีความหลากหลาย อาจใช้วิธีการสอนแบบสาธิต ทดลองปฏิบัติจริง หรือเชิญวิทยากรมาบรรยายร่วม หรือให้นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้สอดคล้องกับระบบการศึกษาที่ให้นักศึกษาเป็นศูนย์กลาง

1.3 ด้านหลักสูตร พบว่านักศึกษามีความต้องการให้มีหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นของการปรับเปลี่ยนวิชาในหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพราะฉะนั้น คณะฯ จึงควรทำการทบทวนหลักสูตรที่ทำการเปิดสอน และปรับเปลี่ยนวิชาในหลักสูตร ควรมีแผนการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน

1.4 ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน พบว่านักศึกษามีความคิดว่า เครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เพียงพอต่อผู้เรียน ดังนั้นทางคณะฯ จึงควรจัดหาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์การเรียนการสอนให้พอเพียงกับความต้องการ ควรปรับปรุงการให้ห้องบริการคอมพิวเตอร์ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และควรนำปัญหาเหล่านี้แจ้งแก่มหาวิทยาลัยทราบ เพื่อขอสนับสนุนงบประมาณต่อไป

1.5 ด้านการประเมินผลการเรียน พบว่านักศึกษามีความต้องการให้มีขั้นตอนในการสอบที่ชัดเจนเข้าใจง่าย ดังนั้นคณะฯ จึงควรแก้ไขปรับปรุงรูปแบบของการวัดประเมินผลให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และควรชี้แจงขั้นตอนให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านอื่น ๆ เช่น การเก็บรวมข้อมูลทางด้านประชาชน ผู้ประกอบการ หรือ ครูอาจารย์และผู้เกี่ยวข้องด้านอื่น ๆ ด้วย

2.2 ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

2.3 ควรศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เป็นจริง และพฤติกรรมที่คาดหวังในทัศนะของนักศึกษาสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการ เพื่อให้คณะทราบถึงความพึงพอใจในพฤติกรรมของอาจารย์ผู้สอน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2543). การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี.
- เสาวภา ลีวัฒนาการ. (2519). ทักษะคตินของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรประโยควิชาชีพชั้นสูง(เกษตรกรรม) ของวิทยาลัยเกษตรกรรมในประเทศไทย.วิทยานิพนธ์ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กฤษณพันธ์ พรเอี่ยม.(2547). ทักษะคตินของนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อระบบการลงทะเบียนเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพิน บุญชูวงศ์.(2538). หลักการสอน.กรุงเทพฯ:สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์.(2543). การพัฒนาคณาจารย์. กรุงเทพฯ: ส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ทวีป อภิลิทธิ์.(2539). การสร้างสมรรถภาพในวิชาชีพครูโดยใช้กิจกรรมเป็นสื่อ. กรุงเทพฯ: เลิฟแอนด์ลิฟเพรสจำกัด.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง “การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช”

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติและความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีการจัดการตลอดจนศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนของคณะฯ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบการและสามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อไป ในการนี้ จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงซึ่งข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะใช้เป็นประโยชน์เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้นและจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ

แบบสอบถามมี 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นส่วนตัวและแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน

ขอขอบคุณที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

คณะนักวิจัย

คณะเทคโนโลยีการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

- () 1. ชาย
() 2. หญิง

2. อายุ

- () 1. ต่ำกว่า 18 ปี
() 2. 18 - 22 ปี
() 3. 23 ปีขึ้นไป

3. สาขาวิชา

- () 1. สาขาวิชาการตลาด
() 2. สาขาวิชาการบัญชี
() 3. สาขาวิชาการจัดการ
() 4. สาขาวิชาระบบสารสนเทศ
() 5. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

4. หลักสูตร

- () 1. ปวส.
() 2. ปริญญาตรี (4 ปี)
() 3. ปริญญาตรี (หลักสูตร 2 ปีต่อเนื่อง)

5. ชั้นปีที่

- () 1. ปี 1
() 2. ปี 2
() 3. ปี 3
() 4. ปี 4

6. ภาค

- () 1. ปกติ
() 2. สมทบ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง ในฐานะที่ท่านกำลังศึกษาอยู่ ท่านมีทัศนคติต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนของคณะ

เทคโนโลยีการจัดการอย่างไร โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ทัศนคติ	เกณฑ์การประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านอาจารย์ผู้สอน					
1. อาจารย์ผู้สอนชี้แจงจุดมุ่งหมายรายวิชาได้อย่างชัดเจน					
2. อาจารย์ผู้สอนมีเทคนิคและวิธีการสอนมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน					
3. จำนวนอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน					
4. อาจารย์ผู้สอนเข้าสอนตรงตามเวลาและรักษาเวลาในการสอน					
5. อาจารย์ผู้สอนมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้เรียน					
6. อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่สอนเหมาะสม					
7. อาจารย์ผู้สอนแนะนำว่ากล่าวตักเตือนนักศึกษาให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม					
8. อาจารย์ผู้สอนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี					
9. อาจารย์ผู้สอนใช้สื่อการสอน เอกสาร ประกอบการสอน อุปกรณ์การสอนเหมาะสมกับเนื้อหาและบทเรียน					
10. อาจารย์ผู้สอนมีความตั้งใจและทุ่มเทในการสอน					

ทัศนคติ	เกณฑ์การประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน					
1. มีเอกสารแผนการสอน พร้อมทั้งอธิบายจุดประสงค์ ขอบเขต เนื้อหาของวิชา แนะนำวิธีการเรียนการสอนและการประเมินผลวิชาที่เรียน ให้นักศึกษาทราบ					
2. มีเอกสารประกอบการสอน หรือ เอกสารอื่น ๆ ที่สอดคล้อง กับเนื้อหาวิชารวมทั้งตัวอย่างหรือแบบฝึกหัดเพิ่มเติม					
3. มีการจัดเรียงลำดับเนื้อหาวิชาตามลำดับของความยากง่าย					
4. มีการกำหนดเวลาในการสอนได้เหมาะสม					
5. มีการกำหนดเวลาในการประเมินผลได้เหมาะสม					
6. ใช้เอกสารและสื่อการสอนทุกครั้งและเหมาะสม สอดคล้อง กับเนื้อหาที่สอน					
7. มีวิธีสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจติดตามการเรียน การสอน					
8. ส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะในการค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่ง วิทยาการต่าง ๆ					
9. มีการเรียนการสอนโดยรวมสอดคล้องกับเนื้อหา					
10. มีการเตรียมการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา					

ทัศนคติ	เกณฑ์การประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. ด้านหลักสูตร					
1. เนื้อหาหลักสูตรสอดคล้องตรงกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจปัจจุบัน					
2. มีการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					
3. ท่านมีความเข้าใจเนื้อหาหลักสูตรที่ท่านศึกษา					
4. ท่านมีโอกาสนในการเลือกเรียนวิชาในหลักสูตรตามความต้องการของผู้เรียน					
5. มีการปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่					
6. ความยืดหยุ่นของการปรับเปลี่ยนวิชาในหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน					
7. มีกิจกรรมที่สามารถสื่อสร้างความเข้าใจให้แก่นักศึกษา					
8. มีการกำหนดนโยบายและแผนงานเพื่อการปรับตัวรับกับผลกระทบที่เกิดจากเทคโนโลยีใหม่ๆ					
9. การจัดตารางสอนและเวลาเรียนของนักศึกษามีความเหมาะสม					
10. มีการเผยแพร่ข้อมูลเรื่องหลักสูตร					

ทัศนคติ	เกณฑ์การประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4. ด้านปัจจัยการส่งเสริมการเรียนการสอน					
1. ขนาดและพื้นที่ของห้องเรียนห้องปฏิบัติการมีความเหมาะสม					
2. ความเหมาะสมของห้องเรียน ความสะอาด ความเป็นระเบียบ แสงสว่าง เสียงรบกวน					
3. ความสะดวกสบายในการใช้ห้องเรียน					
4. อาคารเรียน ห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม					
5. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์มีความพร้อมและเหมาะสม					
6. มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน					
7. ความเพียงพอของเอกสารหนังสือตำราเรียน เอกสารอ้างอิงมีความเหมาะสม					
8. การให้บริการของห้องสมุดมีความทันสมัยสะดวกรวดเร็ว					
9. ห้องเรียนมีอุณหภูมิที่เหมาะสม					
10. เครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนเพียงพอต่อผู้เรียน					

ทัศนคติ	เกณฑ์การประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยสุด
5. ด้านการประเมินการเรียนการสอน					
1. กำหนดกรอบแนวทางการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและเข้าใจชัดเจนตรงกันทุกฝ่าย					
2. เข้าสอนตรงเวลาและสม่ำเสมอ					
3. มีขั้นตอนในการสอนที่ชัดเจนเข้าใจง่าย					
4. ตั้งใจและกระตือรือร้นในการสอนและใช้เวลาในการสอนอย่างคุ้มค่า					
5. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างกว้างขวางถูกต้องและทันสมัย					
6. ใช้เทคนิคและวิธีการสอนกระตุ้นความสนใจในการเรียนและเข้าใจง่าย					
7. เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์					
8. อธิบายและตอบข้อสงสัยได้ชัดเจน					
9. มีการใช้เอกสาร สื่อและอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสม					
10. ใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนที่มีประสิทธิภาพและยุติธรรม					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นส่วนตัวและแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ความคิดเห็นส่วนตัวของนักศึกษาต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ทัศนคติ	เกณฑ์การประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. คณะเทคโนโลยีการจัดการมีการกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพครู - อาจารย์ได้อย่างชัดเจน					
2. อาจารย์มีความตั้งใจและทุ่มเทในการสอนอย่างเต็มที่					
3. อาจารย์ผู้สอนควรตรวจเช็คเวลาเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
4. คณะเทคโนโลยีการจัดการควรเข้มงวดเกี่ยวกับระเบียบวินัยการแต่งกาย					
5. บุคลากรในคณะมีความสามัคคีในการปฏิบัติงาน					
6. คณะควรมีการติดประกาศข่าวสารประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง					
7. การจัดการเรียนการสอนเป็นหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอนเท่านั้น					
8. อาจารย์ผู้สอนควรแต่งกายเป็นแบบอย่างแก่ นักศึกษา					
9. อาจารย์ผู้สอนควรมีการสอนที่สอดแทรกด้านคุณธรรมและจริยธรรม					
10. อาจารย์ที่ปรึกษาควรแนะนำให้นักศึกษาที่จะออกฝึกงานเตรียมความพร้อมในการฝึกงาน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

.....

ขอขอบคุณ ที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม